

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
КОХЕЗИОНЕН ФОНД

РЕШЕНИЯ ЗА
ПО-ДОБЪР ЖИВОТ

ПРОЕКТ!

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА 2012 г.

ПО

**ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.”**

ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007-2013 Г.”

1. ИДЕНТИФИКАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА	Цел: „Сближаване”
	Допустима област: България
	Програмен период: 2007 – 2013 г.
	Референтен номер на програмата (кодов ССИ №): 2007BG161PO005
	Наименование на програмата: Оперативна програма “Околна среда 2007 – 2013 г.”
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО	Година, за която се отнася доклада: 2012 г.
	Дата на одобряване на годишния доклад от мониторинговия комитет: 30 май 2012 г.

2. ОБЩ ПРЕГЛЕД НА РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА

2.1. РЕАЛИЗАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ПОСТИГНАТИЯ НАПРЕДЪК

Информация за физическия напредък на оперативната програма:

Ключови индикатори

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
Индикатор 2: Брой жители, които ще бъдат присъединени към ВиК мрежа или ще се ползват от реконструирана/рехабилитирана ВиК мрежа	Напредък	0	0	0	65 893	182 450	185 911				185911
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	1 295 000					1 500 000	
	Базова стойност	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000					
Индикатор 5: Изградени и завършени интегрирани системи за управление на отпадъците	Напредък	0	0	0	0	0	1				1
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	12					24	
	Базова стойност	5 ⁽⁵⁾	5 ⁽⁵⁾	5 ⁽⁵⁾	5 ⁽⁵⁾	5 ⁽⁵⁾					

Допълнителни индикатори

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
Индикатор 1: Население, свързано към ПСОВ	Напредък	0	0	0	0.10% ⁽⁶⁾ 2.40%	1.68% ⁽⁶⁾ 6.52%	1.727% ⁽⁶⁾				1,727
	Целева стойност (1)	0	0	0	58.04%			66.46 % ⁽²⁾			
	Базова стойност	40.5 % ⁽³⁾	40.5 % ⁽³⁾	40.5 % ⁽³⁾	40.5 % (3)	40.5 % (3)					
Индикатор 2: Нови и рехабилитирани ПСОВ	Напредък	0	0	0	2	3	3				3
	Целева стойност (1)	0	0	0	22					45	
	Базова стойност	1 ⁽⁴⁾	1 ⁽⁴⁾	6 ⁽⁴⁾	11 ⁽⁴⁾						
Индикатор 3: Население, обслужвано от регионални системи за управление на отпадъците	Напредък	0	0	0	0	0	52791				52791
	Целева стойност (1)	0	0	0	1 983 264					3 967 000	
	Базова стойност	467 000	467 000	467 000	467 000	467 000					
Индикатор 4: Процент от видовете и местообитанията по Директива 92/43/ЕИО с определени оценки за природозащитен статус	Напредък	0	0	0	0	0	0				0
	Целева стойност (1)	0	0	0	2.6					80	
	Базова стойност	0	0	0	0	0					
Индикатор 5: Брой картирани защитени	Напредък	0	0	0	0	0	0				0

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
територии и зони от мрежата НАТУРА 2000											
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	14					228	
	Базова стойност	0	0	0	0	0					
Индикатор 6: Брой разработени планове за управление на защитени територии и защитени зони от мрежата НАТУРА 2000	Напредък	0	0	0	0	0	0				0
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	14					44	
	Базова стойност	0	0	0	0						
Индикатор 7: Брой местообитания и видове, за чието опазване са изпълнени дейности	Напредък	0	0	0	0	0	0				0
	Целева стойност ⁽¹⁾	НП	НП	НП	НП					230	
	Базова стойност	НП	НП	НП	НП						

(1) В ОПОС целевите стойности за всички индикатори са дефинирани за 2010 г. и 2013 г.

(2) Стойността в края на периода цели да измери единствено резултатите постигнати с финансиране от ОП "Околна среда 2007 - 2013 г."

(3) Годишна публикация на НСИ "Околна среда" – данните са за 2004 г. Впоследствие са публикувани данни за 2007 (42,2 %), 2008 (43,8%), 2009 (45,2%), 2010 (47,6%) , 2011 (55,7)

(4) Стойността за базовата година се отнася за ПСОВ изградени с финансова помощ от програма ИСПА. През 2009 г. са изградени 5 нови ПСОВ, а през 2010 и 2011 г. са изградени още 5 нови ПСОВ

(5) Стойността за базовата година се отнася за интегрирани системи за управление на отпадъците изградени с финансова помощ от програма ИСПА.

(6) Данните се отнасят само за приноса на ОПОС към общата стойност на индикатора. Стойността 2,40% представлява напредъкът по индикатора на национално ниво.

ФИНАНСОВА ИНФОРМАЦИЯ (ВСИЧКИ ФИНАНСОВИ ДАННИ СЕ ИЗРАЗЯВАТ В ЕВРО)

Приоритетни оси според източник на финансиране (EUR)

	Общо финансиране по	Основа за изчисляване на	Обща сума на сертифицирани	Съответстващо публично участие	Коефициент на
--	---------------------	--------------------------	----------------------------	--------------------------------	---------------

	оперативната програма (от Съюза и от държавите-членки)	вноските от Съюза (публични или общи разходи)	те допустими разходи, платени от бенефициентите ⁽¹⁾	⁽¹⁾	изпълнение в проценти
	a	b	c	d	e= d/a за публичните разходи
Приоритетна ос 1 (КФ+ДБ)	1 284 207 841	Публични разходи	135 572 473	133 123 606	10,37
Приоритетна ос 2 (ЕФРР+ДБ)	366 743 574	Публични разходи	29 613 405	29 613 405	8,07
Приоритетна ос 3 (ЕФРР+ДБ)	103 308 048	Публични разходи	9 396 368	9 396 368	9,1
Приоритетна ос 4 (ЕФРР+ДБ)	46 488 622	Публични разходи	7 402 927	7 402 927	15,92
Общ сбор	1 800 748 085		181 985 173	179 536 306	9,97
⁽¹⁾ Информацията се представя с натрупване и включва периода от 01.01.2007 до 31.12.2012 г.					

Общите получени траншове от ЕК по ОПОС към 31.12.2012 г. възлизат на 293 338 467,01 евро, разпределени както следва:

Авансови плащания от ЕК:

- Кохезионен фонд: 107 873 458,66 евро
- Европейски фонд за регионално развитие: 39 515 328,72 евро

Получени авансови плащания от ЕК: **147 388 787,38 евро**

Междинни плащания от ЕК:

- Кохезионен фонд: 106 498 884,88 евро
- Европейски фонд за регионално развитие: 39 450 794,75 евро

Получени междинни плащания от ЕК: **145 949 679,63 евро**

Общо получени плащания от ЕК: 293 338 467,01 евро

ИНФОРМАЦИЯ ЗА РАЗБИВКАТА НА УСВОЯВАНЕТО НА ФОНДОВЕТЕ ПО КАТЕГОРИИ

Индикативно разпределение на средствата от Общността в евро по категории:

Приоритетна тема	Форма на финансиране	Територия	Стопанска дейност	Местоположение	Сума на общността
44	01	01	12	BG	293 443 504,00
45	01	01	9	BG	166 433 336,00
46	01	01	9	BG	768 469 973,00
50	01	01	12	BG	2 701 931,00

Приоритетна тема	Форма на финансиране	Територия	Стопанска дейност	Местоположение	Сума на общността
51	01	00	21	BG	80 786 894,00
81	01	00	22	BG	146 686 777,00
85	01	00	22	BG	3 951 533,00
86	01	00	22	BG	3 951 533,00
Общо					1 466 425 481

Стойност на сключените договори от Общността за ОПОС по категории към 31.12.2011 г.:

Приоритетна тема	Форма на финансиране	Територия	Стопанска дейност	Местоположение	Стойност на сключените договори по приоритетни теми (в евро)
44	01	01	12	BG	211 093 322,75
45	01	01	09	BG	1 121 528 148,19
46					
50	01	01	12	BG	0,00
51	01	00	21	BG	104 121 368,19
81	01	00	22	BG	487 136 088,23
85	01	00	22	BG	0,00
86	01	00	22	BG	0,00
Общо					1 923 878 847,36

Сумите включват европейското и националното съ-финансиране и съответстват на данните в системата LOTNAR. Тъй като в LOTNAR големите проекти се отчитат само с размера на сключените договори с изпълнители, а не с пълния размер на БФП е налице разлика в размера на договорените средства между ИСУН и LOTNAR.

Легенда:

Кодове по приоритетни теми

Код	Приоритетна тема
44	Управление на битовите и промишлени отпадъци
45	Питейна вода (управление и водоснабдяване)
46	Отпадна вода (пречистване)
50	Рехабилитация на промишлени площадки и замърсени терени
51	Насърчаване на биоразнообразието и защита на природата (включително НАТУРА 2000)
81	Механизми, позволяващи усъвършенстването на процеса на изработване, мониторинг и оценка на политики и програми на национално, регионално и

	местно равнище, укрепването на капацитета за прокарване на политики и програми
85	Подготовка, изпълнение, проследяване и контрол
86	Оценки и разработки; информация и комуникация

Форма на финансиране

01 – безвъзмездна помощ

Кодове за тип територии

00 – неприложимо

01 – градски зони

Кодове за стопанска дейност

09 - водохващане, пречистване и водоснабдяване

12 – строителство

21 – дейности, свързани с околна среда

22 – други , неуточнени услуги

Код за местоположение

BG – България

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПОМОЩИ ПО ЦЕЛЕВИ ГРУПИ

Не може да бъде представена информация по тази точка.

ВЪЗСТАНОВЕН ИЛИ ПОВТОРНО ИЗПОЛЗВАН ПРИНОС

Финансовият ресурс по програмата бива освобождаван за повторна употреба в няколко случая:

- Прекратяване на договори за безвъзмездна финансова помощ;
- Реализирани икономии при изпълнението на приключили проекти;
- Наложени финансови корекции по приключили проекти;
- Неверифицирани договори/части от договори с изпълнители по приключили проекти.

Финансовите корекции се налагат с оглед гарантиране на правилното разходване на средствата от бюджета на Общността. Размерът на пропорционалните финансови корекции (когато размерът не може да бъде точно определен) се определя съобразно нарочна методика. За договорите за БФП, сключени преди 05 юли 2010 г. се прилагат Насоките на Европейската комисия за определяне на финансовите корекции, които следва да бъдат направени спрямо разходите, съфинансирани от Структурните фондове или Кохезионния фонд при неспазване на правилата за обществени поръчки. За договори, сключени след горесцитираната дата се прилага Методологията, определена в Постановление № 134 на МС от 5 юли 2010 г. за приемане на Методология за определяне на финансови корекции, които се прилагат спрямо разходите, свързани с изпълнението на оперативните програми, съфинансирани от структурните инструменти на Европейския съюз, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за рибарство.

В резултат от прекратяване на договори, към 31 декември 2012 г. е освободен ресурс в размер на 144 868 151,50 лв.

Към 31 декември 2012 г. от реализирани икономии, финансови корекции и неverified договори от **приключили проекти** е освободен финансов ресурс в размер на 72 286 262,42 лв.

По приоритетни оси освободеният ресурс е както следва:

Приоритетна ос	Освободен ресурс
Приоритетна ос 1	43 912 515,79 лв.
Приоритетна ос 2	14 128 741,35 лв.
Приоритетна ос 3	2 017 454,83 лв.
Приоритетна ос 4	22 440 028,00 лв.
Общо	72 286 262,42 лв.

Само през 2012 г. от реализирани икономии, финансови корекции и неverified договори от приключили проекти е освободен финансов ресурс в размер на 24 227 998,67 лв. Разпределението по приоритетни оси е както следва:

Приоритетна ос	Освободен ресурс
Приоритетна ос 1	20276459,05 лв.
Приоритетна ос 2	882 582,68 лв.
Приоритетна ос 3	385 518,78 лв.
Приоритетна ос 4	2683438,16 лв.
Общо	24 227 998,67 лв.

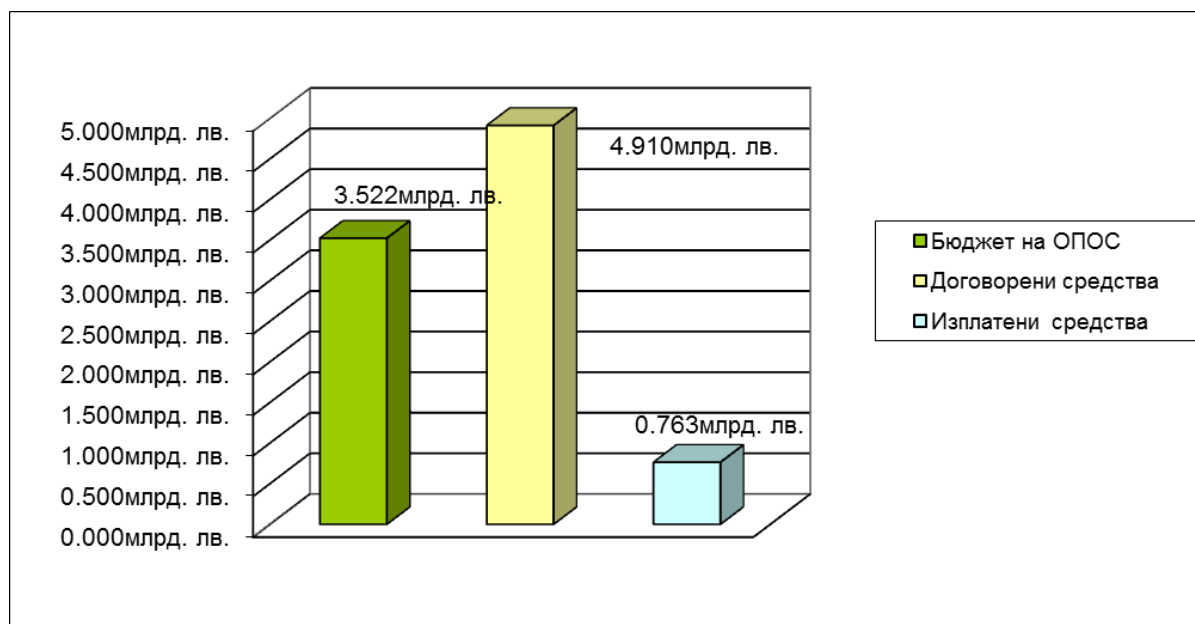
КАЧЕСТВЕН АНАЛИЗ

ОБЩ НАПРЕДЪК

Към 31 декември 2012 г. по ОПОС:

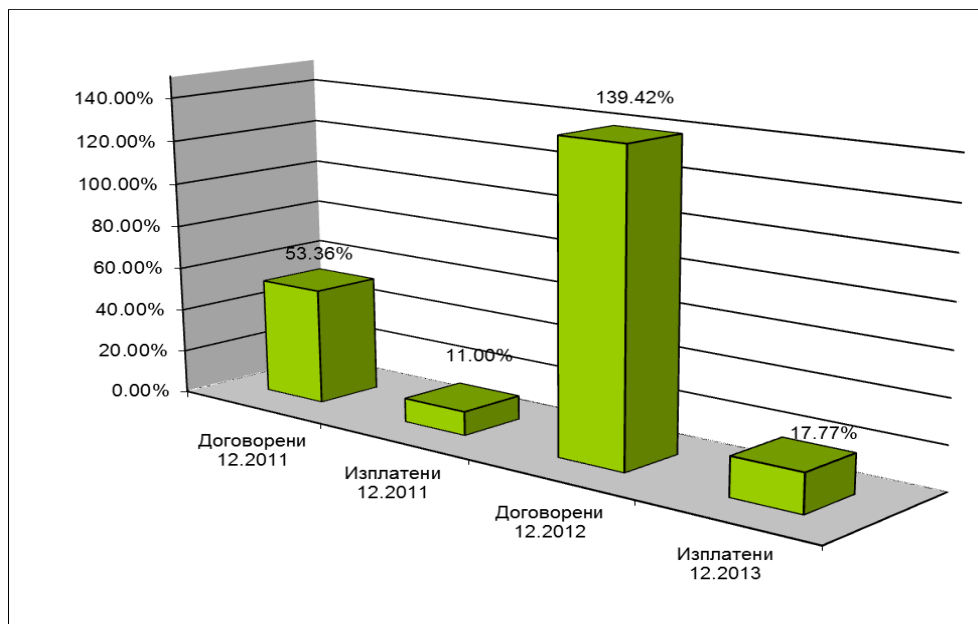
- Договорени са 4,910 млрд. лв., или 139,42 % от общия размер на средствата по програмата.
- Плащанията по вече сключените договори са над 625,965 млн. лева или 17,77 % от общия ресурс на програмата.
- В изпълнение: 236 проекта на стойност 4,615 млрд. лв.
- Успешно изпълнени: 122 проекта с усвоени 142 млн. лв.

	Бюджет на ОПОС	Договорени суми		Изплатени суми	
Приоритетна ос 1	2 511 692 221,66	3 907 251 076,79	155,56%	454 049 484,18	18,08%
Приоритетна ос 2	717 288 084,34	678 098 248,30	94,54%	104 160 999,60	14,52%
Приоритетна ос 3	202 052 979,52	239 580 818,28	118,57%	43 301 158,76	21,43%
Приоритетна ос 4	90 923 841,57	85 429 123,59	93,96%	24 523 818,33	26,97%
Общо за ОПОС	3 521 957 127,09	4 910 359 266,96	139,42%	626 035 460,87	17,77%

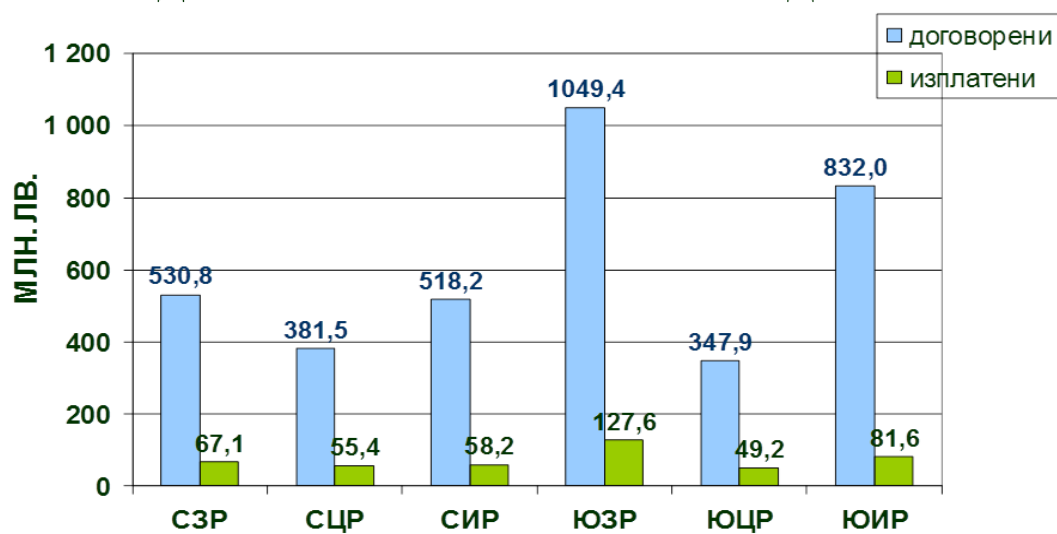
Темповете на усвояване на средства по ОП „Околна сред 2007-2013 г.” през 2012 г. са допълнително ускорени. Само през изминалата година са изплатени близо 240 млн. лв. – повече от всяка една от досегашните години или 66 % повече спрямо 2011 г. Така общата сума на плащанията към 31 декември 2012 г. е в размер на близо 626 млн. лева или 17,77 % от общия ресурс на програмата.

Договарянето по програмата също бележи висок ръст през 2012 г. като през изминалата година са договорени 2,5 пъти повече средства спрямо целия период до края на 2011 г. Към края на 2011 г. договорените средства са близо 1,875 млрд. лв. (53,23 % от бюджета по програмата), докато в края на 2012 г. вече се изпълняват договори на стойност 4,910 млрд. лв. (139,42 %).

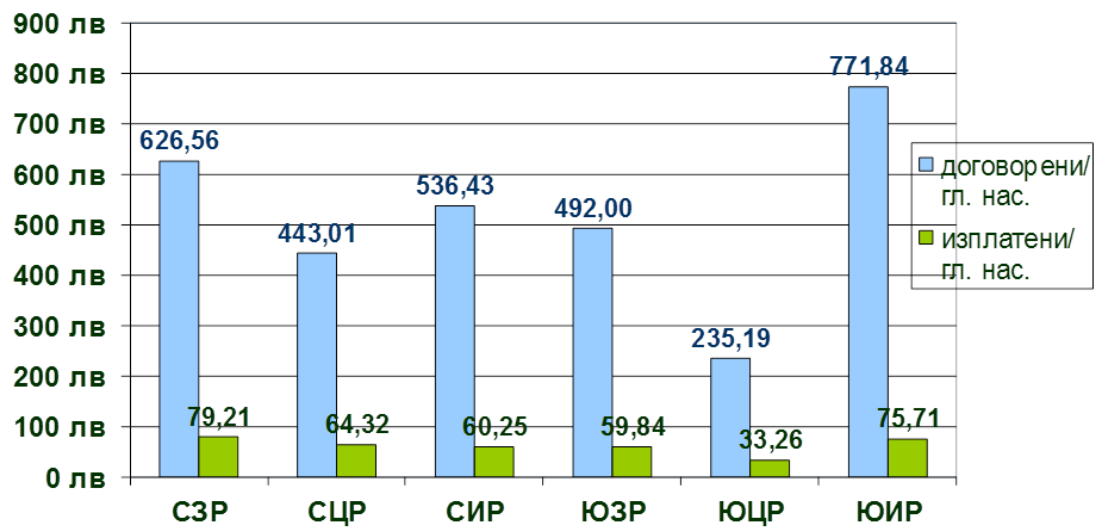

Напредък по райони за планиране към 31 декември 2013 г.

ДОГОВОРЕНИ-ИЗПЛАТЕНИ СРЕДСТВА

ДОГОВОРЕНИ-ИЗПЛАТЕНИ СРЕДСТВА (ЛВ./ГЛАВА ОТ НАСЕЛЕНИЕТО)

ИНДИКАТИВНА ГОДИШНА РАБОТНА ПРОГРАМА за 2012 г.

Съгласно Индикативната годишна работна програма за 2012 г. бяха планирани за обявяване следните процедури:

По приоритетна ос 2:

1. „Изграждане на Регионална система за управление на отпадъците в регион Хасково” с размер на безвъзмездната финансова помощ 27 823 143 лв. и индикативна дата за обявяване 05 юли 2012 г.

Процедурата беше обявена на 04 юли 2012 г. Конкретен бенефициент е община Хасково. Целта на процедурата е да се подпомогне регион Хасково да намери трайно решение на управлението на цялото количество битовите отпадъци, генерирани на територията на общината. Общият размер на безвъзмездната финансова помощ е 27 823 143 лева.

2. “Изпълнение на дейности по закриване на общински депа за битови отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания” с размер на безвъзмездната финансова помощ 90 000 000 лв. и индикативна дата за обявяване 15 юли 2012 г.

Процедурата беше обявена на 10 август 2012 г. Конкретен бенефициент е Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС). Целта на процедурата е предоставянето на средства на ПУДООС за изпълнение на възложените му с ПМС № 209/2009 г. функции по реализирането на екологични проекти за закриване на общински депа за битови отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания. Процедурата е насочена към постигане на съответствие с изискванията на Директива 1999/31/ЕО и на националното законодателство в областта на управлението на отпадъците. Общият размер на БФП по процедурата е в размер на 90 083 817 лева.

По приоритетна ос 3:

1. „Транспортно-техническо обезпечаване изпълнението на дейности в защитени територии изключителна държавна собственост” с размер на безвъзмездната финансова помощ 5 500 000 лв. и индикативна дата за обявяване 10 август 2012 г.

Процедурата беше обявена на 30 август 2012 г. Конкретна ѝ цел е да се обезпечи изпълнението на дейности по устройство и управление на защитени територии от дирекциите на националните паркове и регионалните инспекции по околна среда и води. По процедурата ще се финансира закупуване и доставка на моторни-превозни средства и оборудване, които са обосновани като приоритетни за изпълнение на функциите на горепосочените структури на МОСВ. Общият размер на безвъзмездната финансова помощ възлиза на 7 000 000 лв.

ОЦЕНКИ НА ОП „ОКОЛНА СРЕДА 2007-2013 г.“

През 2012 г. (и януари 2013 г.) са извършени следните оценки за работата на ОП „Околна среда 2007-2013 г.“:

- Междинна оценка на ОП „Околна среда 2007-2013 г.“ за периода 2007-2010 г.;
- Текуща оценка на ОП „Околна среда 2007-2013 г.“ за 2011 г.;

- Вътрешна оценка на ОПОС за периода 2007- май 2012 г.;
- Първа екологична оценка на ОП „Околна среда 2007-2013 г.“ за периода 2007-2010 г.

Междинна оценка на ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Междинната оценка на ОПОС е извършена от външен изпълнител - обединение „Европейски анализи и оценки”¹, като окончателният текст на документа е представен в УО на ОПОС на 21 януари 2013 г.

Обобщение на основни изводи и препоръки

ОПОС е съобразена с националното и Европейското законодателство и стратегическите документи. В този смисъл програмата е ефективно насочена и релевантна за нуждите и приоритетите на страната и българското общество. Подобрения могат да се търсят най-вече по посока на нейното ефикасно изпълнение - липсва известна конкретност, приоритизация и обвързване на целите със срокове, най-вече по отношение на опазване и възстановяване на биологичното разнообразие.

Отчетена е необходимостта от усъвършенстване на системата от индикатори и от извършване на детайлен анализ, който да послужи за разработване на предложения за подобрене на системата. Съществен пропуск при разработването на програмата е липса на индикатори по приоритетна ос 4. За да се осъществи по-ефективно наблюдение и мониторинг на текущите резултати и предприемане на навременни действия за подобряване на състоянието и на постигнатите резултати УО да разработи индикатори за оценка по приоритетна ос 4.

С цел преодоляването на ниската степен на усвояемост на средства, се преминава към директно договаряне на средства с конкретни бенефициенти, което позволява средствата да се насочат към приоритетни проекти и да се установи постоянен диалог при подготовката на проектните предложения. Въпреки това, по данни на УО плащанията към 31 декември 2010 г. са в размер на 124,3 млн. евро или едва 7 % от общия ресурс на програмата. Като основна причина за ниското ниво на усвояване на средства по ОПОС за периода на оценката е липсата на утвърдена методология и законодателна основа за налагане на финансови корекции при установяване на нередности.

Останалите препоръки са достъпни на електронната страница на ОП „Околна среда 2007 - 2013 г.“ в раздел *Оценка на програмата*.

Текуща оценка на ОП „Околна среда 2007 - 2013 г.“ за 2011 г.

Текущата оценка на ОПОС за 2011 г. е извършена от външен изпълнител - Обединение „Европейски анализи и оценки”, като окончателният текст на документа е представен в УО на ОПОС на 21 януари 2013 г.

Обобщение на основни изводи и препоръки

С цел преодоляване на ниската степен на усвояемост на средства, се преминава към директно договаряне на средства с конкретни бенефициенти, което позволява средствата да се насочат към приоритетни проекти и да се установи постоянен диалог

¹ Обединение „Европейски анализи и оценки” е основано на 01.06.2012 г. от "Юропиън дивелъпмънт консултинг" ЕООД, България – 40%; Комуналкредит пбблик консултинг ООД, Австрия - 30%, Консултантска група София, България – 30%

при подготовката на проектните предложения. Въпреки това, по данни на УО плащанията през 2011 г. са в размер на 73,70 млн. евро или едва 4 % от общия ресурс на програмата. Като основна причина за ниското ниво на усвояване на средства по оперативната програма "Околна среда 2007 - 2013" за периода на оценката (1.1.2011 – 31.12.2011 г.) се намират забавянията при провеждането на обществените поръчки по проектите и сключването на договори с изпълнителите, породени от получени жалби от неспечелили кандидати и липса на добро планиране от бенефициентите при стартирането на процедурите за избор на външни изпълнители.

В голяма степен изводите и препоръките от Текущата оценка за 2011 г. се припокриват с тези от Междинната оценка на програмата. Пълният текст на препоръките е публикуван на електронната страница на ОП „Околна среда 2007-2013 г.“ в раздел *Оценка на програмата*.

Вътрешна междинна оценка на ОПОС, обхващаща периода 1 януари 2007 - 31 май 2012 г.

Вътрешна междинна оценка на ОПОС е извършена от сътрудник по УЕПП в рамките на Управляващия орган.

Основни изводи и препоръки

През 2012 г. по инициатива на УО на ОП „Околна среда“ беше проведена вътрешна оценка на напредъка в изпълнението на програмата. Бяха изпратени въпросници на всички бенефициенти по ОПОС и бяха проведени интервюта с експерти от МЗ и УО. Основната цел на самооценката е да бъде направен преглед и оценка на различните аспекти на изпълнението на ОП „Околна среда 2007 – 2013“. Това включва степента, в която са постигнати целите на програмата, както и формулирането на препоръки за следващия програмен период 2014 - 2020 г.

Прегледът на решенията на УО и предприетите мерки, на база анализа на информацията от текущия и периодичен мониторинг върху изпълнението на проектите, резултатите от извършените одити и оценки показва стремеж към подобряване на ефективността на управление и изпълнение на ОПОС от началото на реализацията на програмата до момента на извършването на оценката. Предприети са редица мерки, които водят до ускоряване на усвояването на средствата от ЕС и успешното изпълнение на финансираните проекти.

Въз основа на самооценката могат да бъдат формулирани следните препоръки:

- Изготвяне на примерни унифицирани тръжни документации в помощ на бенефициентите;
- Кандидатстването и отчитането на проектите да става по електронен път;
- Отговорите и разясненията по поставените въпроси във връзка с подготовката и изпълнението на проектите да се публикуват редовно на интернет страницата на ОПОС;
- Организиране на повече предварителни консултации и срещи с потенциалните бенефициенти за изясняване на проблемните въпроси, както и практически съвети при подбора на консултантите, които подготвят проектните предложения;
- Организиране на срещи между бенефициентите за обмяна на опит и добри практики при изпълнението на проектите;

- Да не се допускат значителни промени в правилата и образците на докладване в рамките на програмния период;
- Да се организират целенасочени информационни кампании сред широката общественост, които да представят в детайли предстоящите или изпълняващите се проекти на разбираем и достъпен за гражданите език. Препоръчително е да се организират обучения за самите бенефициенти как да комуникират по-ефективно с местните общности;
- Препоръчително е при оценка на риска на ниво проекти да се взема предвид изпълнението на вече финансирани проекти и/или изпълнението на други проекти едновременно с този, изпълняван по ОПОС, като се правят справки и по другите оперативни програми;
- Разработване, поддържане и актуализиране на електронна информационна система за ОПОС би трябвало да се превърне в приоритетна дейност, защото би спестило много време и усилия при обработването и анализирането на информацията относно финансираните проекти;
- Оптимизиране на комуникацията между УО и МЗ;
- Провеждане на последователна политика за стимулиране на служителите, намаляване текучеството на персонала и създаване на предпоставки за кариерно развитие и адекватно възнаграждение;
- Осигуряване на възможност за гъвкаво наемане на специалисти и консултанти от страна на МЗ и УО, които да дават специфични становища при оценката или изпълнението на проектите при необходимост;
- Създаването на регионални офиси за следващия програмен период с оглед осигуряването на непосредствен контрол върху изпълнението на проектите и помощ при евентуални затруднения в работата на бенефициентите.

Първа екологична оценка на ОП „Околна среда 2007 - 2013 г.“ за периода 2007 - 2010 г.

Съгласно Становище по екологична оценка № 1-1/2007 г. на министъра на околната среда и водите, е извършена Първа екологична оценка на ОПОС, обхващаща периода 2007 - 2010 г. Тя приключва с известно забавяне, което се дължи на късното публикуването на данните, събрани и обобщавани от Национален статистически институт (НСИ).

Оценката е извършена от експерт в рамките на Управляващия орган на ОПОС.

Обобщение на основни изводи и препоръки

В резултат на изпълнените по програмата проекти:

- Значително се подобрява екологичният баланс в районите на инвестиции;
- Подобрена е жизнената среда за растителните и животински видове в районите с инвестиции;
- За осъществяването на целите и инвестициите по ОПОС се откриват нови работни места, създава се специфичен опит във фирмите-изпълнители за реализация на проекти, финансирани от европейски програми;
- Програмата е основен източник за финансиране подготовката на проекти за екологични инвестиции - във ВиК сектора и в сектор Отпадъци;
- Подобрява се екологичната култура на бенефициентите и обществото като цяло;

- Създава се капацитет за управление на проекти в сферата на околната среда на национално ниво – както в общинската администрация, така и в консултантския и строителен бизнес.

Препоръки:

- При невъзможност координатор на проект да реши казус по даден проект, следва да го доведе до компетентните органи, за да не се стига до големи забавяния. Това задължение трябва да фигурира в длъжностната характеристика на всеки координатор на проект и той да носи отговорност, ако не е предприел мерки;
- Необходимо е подготовката на проекти за програмен период 2014-2020 г. да започне най-късно през 2013 г., за да са на разположение достатъчно проекти, които да осигурят старта и в последствие доброто изпълнение на целите на програмата;
- Необходими са допълнителни мерки за мотивиране на бенефициентите и в частност, на лицата, ангажирани за управление на проектите. Това, освен добър мениджмънт, ще осигури и по-добър контрол над изпълнителя. Примери за такива мерки са: осигуряване на мотивиращо заплащане и заплащане, съответстващо на отговорностите; осигуряване на възможност за повишаване на квалификацията; предоставяне на възможности за пътуване при необходимост от консултации, обмяна на опит, обучения;
- Консултация с експерти на място би дала повече спокойствие и увереност на бенефициентите в управлението на проектите. Най-необходими са консултации с ВиК-инженери, експерти в изграждането на съоръжения за третиране на отпадъци, както и на юристи и финансисти;
- Добра практика би било осигуряването от страна на ОПОС на въвеждащо обучение за лицата, заети с управлението на проекта, преди старта му.

ИЗВЪРШЕНИ ОДИТИ ПО ОПОС

През 2012 г. бяха представени 4 окончателни доклада от три одитиращи институции: Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“ (ИА ОСЕС), Сметна палата на Република България, Генерална дирекция „Регионална политика“ в Европейската комисия.

- **Четвърти Системен одит за увереност относно ефективното функциониране на системите за управление и контрол на ОПОС (ИА ОСЕС)**

Одитът обхващаше проверка на Ключово изискване 2 и Ключово изискване 7. В окончателния доклад (28 май 2012 г.) са формулирани 7 препоръки, от които три с нисък, 3 със среден и 1 с висок риск. Всичките седем констатации са затворени, както е отразено и в Годишния контролен доклад за 2012 г., подготвен от Одитния орган.

- **Одит на операциите за изразяване на увереност, че декларираните разходи (01.01.2011 – 31.12.2011) са верни и транзакциите са законосъобразни и редовни (ИА ОСЕС)**

След анализа на окончателните резултати за целите на одита акумулирана грешка в одитната извадка върху сертифицираните разходи по ОПОС за периода от 01 януари 2011 г. до 31 декември 2011 г. по ОПОС е в размер на 709 019,70 лв., или 1,35 % от

одитираните 43,61 % от сертифицирани разходи (включително с допълнително проверените искания за плащане), представляваща финансови корекции за 15 грешки с финансово влияние по 10 проекта, както следва:

- по КФ (ос 1 на ОПОС): 708 373,87 лв., или 1,98 %, по 9 проекта.
- по ЕФРР (ос 2 и ос 3 на ОПОС): 645,83 лв., или 0,004 %, по 1 проект.

Съгласно приложимите указания на ЕК Одитният орган е направил проекция (екстраполация) на грешката. След екстраполация общото проектирано ниво на грешка в декларираните пред ЕК разходи през 2011 г. е 2 545 245,17 лв., което представлява 1,98 % от декларираните през 2011 г. пред ЕК разходи.

С цел изчистване на грешката по предложение на ИА ОСЕС, УО на ОПОС се съгласява да наложи плоска финансова корекция в размер на 582 454,78 лв. или 2% от неодитираните разходи, като от тях са извадени и договорите, по които УО е наложил финансова корекция в размер на 25 % от разходите по съответния договор за нарушение на законодателството за обществени поръчки.

- **Мисия 2011/BG/REGIO/J2/944 – Допълнителен меморандум за планиране на проучване „Получаване на гаранция относно функционирането на системите за управление и контрол чрез одита на оперативни програми / области и хоризонтални теми (2010 г. - 2012 г.) (Европейска комисия)**

В окончателния доклад (21 август 2012 г.) Комисията счита, че Управляващият орган е предприел адекватни действия за адресиране на препоръките и те са затворени.

- **Одит на оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.“ в частта ѝ на приоритетни оси 01 „Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води“ и 02 „Подобряване и развитие на инфраструктурата за управление на отпадъците“ за периода 01.01.2008 – 30.09.2010 г. (Сметна палата на Република България)**

В доклад от извършен последващ контрол на изпълнението на дадените препоръки, одитният екип заключава, че 5 от 6-те препоръки са изпълнени напълно и 1 е изпълнена частично. Не са препоръчани други действия.

2.2. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕТО СЪС ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО НА ОБЩНОСТТА

Във връзка с успешното изпълнение на ОПОС са идентифицирани мерки за усъвършенстване на националното законодателство в областта на околната среда, устройството на територията и провеждането на обществени поръчки, както следва:

Закони

Законът за устройство на територията е претърпял 9 изменения и допълнения през 2012 г., като основното изменение, имащо отношение към оперативната програма е това от бр. 82 на Държавен вестник от 26 октомври 2012 г., с което се определя, че с общия устройствен план на град с неговото землище или на селищно образувание, се определят териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита. Разрешенията за изработване на проект за подробен устройствен план се дава с решение на общинския съвет по предложение на кмета на общината. Заданията за изработване на проекти на ПУП се внасят в Министерството на околната среда и водите или в съответната регионална инспекция по околната среда и водите за определяне на приложимите екологични процедури. Изработените проекти за подробен устройствен план се съобщава от общината на заинтересуваните лица с обявление, обнародвано в "Държавен вестник", като по този ред се съобщават и проектите за подробни устройствени планове за линейните обекти на техническата инфраструктура извън границите на населените места и селищните образувания. Проекти за подробен устройствен план с обхват повече от една община или за обекти с регионално значение се разглежда от областния експертен съвет, а проектът за подробен устройствен план с обхват повече от една област или за обекти с национално значение се разглежда от Националния експертен съвет, като съобщаването се извършват от общинските администрации. За издадено разрешение за строеж, приложение към което е решение по ОВОС или решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, се поставя съобщение на интернет страницата на органа, издал разрешението за строеж, в което се посочва и начинът за осигуряване на обществен достъп до съдържанието на разрешението и приложението към него. Определя се, че за всички проекти, свързани с изпълнението на концесионния договор, възложител е концедентът, като концесионерът го представлява на свой риск при изработване и одобряване на инвестиционни проекти, разрешаване и изпълнение на строителството и въвеждане в експлоатация на строежите. Строежите не се въвеждат в експлоатация, когато липсва определен размер на отчисленията за единица депониран отпадък. Вменяват се отговорности на кметовете на общини по спиране и премахване на строежи от категории 4 до 6.

Законът за обществените поръчки е претърпял три изменения през 2012 г. Основното е, че се прекратява прилагането на Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки. Регламентира се, че кандидат или участник не може да бъде отстранен от процедура за възлагане на обществена поръчка на основание на неговия статут или правноорганизационната му форма, когато той има право да предоставя съответната услуга, доставка или строителство в държавата членка, в която е установен. Създава се изключението, че законът не се прилага при договори за комунални услуги, сключвани от възложители, които са териториални органи на изпълнителната власт или техни обединения, с дружество, създадено по реда на Закона за общинската собственост, което е възложител и за което са изпълнени едновременно следните условия: а)

капиталът му е изцяло общинска собственост; б) обект е на контрол, подобен на този, упражняван от възложители върху собствените им структурни звена; в) предметът на дейност съгласно неговите учредителни или устройствени документи е осъществяване на комунални услуги; г) поне 90 на сто от оборота му е формиран от предоставяне на комунални услуги на съответния възложител или обединение от възложители. Актуализирани и определени са праговете, под и над които възложителите следва да провеждат определен вид процедури. Изрично е записано, че агенцията за обществени поръчки осъществява предварителен контрол върху процедури за обществени поръчки, финансирани напълно или частично със средства от европейските фондове. При всяко посочване на конкретен стандарт, спецификация, техническо одобрение или друга техническа референция следва да е допълнено чрез добавяне на думите "или еквивалент". С оглед ограничаване на представянето на документи които се поддържат в електронни регистри, се забранява на възложителите да ги представят на хартиен носител. Въвежда се нов раздел, който регламентира реда и начина за провеждане на обществени поръчки до определени прагове, а именно се въвеждат опростени правила. Определят се реда, начина на обявяване и оценка на офертите на база провеждане на процедура по публична покана по този ред. Определя се редът и органите пред които може да се извършва обжалване на всеки един етап от процедурата. В допълнителни разпоредби на закона се извеждат дефиниции на понятията „договор за подизпълнение“ и „договор за комунални услуги“.

През 2012 г. е приет изцяло нов **Закон за управление на отпадъците**. С него се регламентират мерките и контрола за защита на околната среда и човешкото здраве чрез предотвратяване или намаляване на вредното въздействие от образуването и управлението на отпадъците, както и чрез намаляване на цялостното въздействие от използването на ресурси и чрез повишаване ефективността на това използване. С този закон се определят изискванията към продуктите, които в процеса на тяхното производство или след крайната им употреба образуват опасни и/или масово разпространени отпадъци, както и изискванията за разширена отговорност на производителите на тези продукти с цел насърчаване на повторната употреба, предотвратяването, рециклирането и друг вид оползотворяване на образуваните отпадъци.

Въвеждат се нови определения за "отпадък", включително „опасни отпадъци“, „отработени масла“, „биологични отпадъци“, „търговец“, „брокер“, „разделно събиране“, „предотвратяване“, „повторна употреба“, „подготовка за повторна употреба“, и се прецизират обхватът и приложното поле на закона. Променени са и определенията за “оползотворяване” и “рециклиране” с цел гарантиране на ясно разграничаване на двете понятия.

Въвеждат се понятията “странични продукти” и “край на отпадъка”, както и определяне на критериите и условията, при които дадено вещество или предмет могат да не бъдат разглеждани като отпадъци и условията, при които определени отпадъци престават да бъдат отпадъци. Целта на тази промяна е да отрази факта, че много странични продукти се използват директно преди да станат отпадъци, както и с цел насърчаване на рециклирането и намаляване на потреблението на природни ресурси част от отпадъците се превръщат в ценни суровини. Критериите за край на отпадъка са насочени основно към следните групи отпадъци: инертни материали от строителство и разрушване на сгради, метален скрап, автомобилни гуми, текстил, компост, отпадъчна хартия и стъкло.

Въвежда се нова пет-степенна йерархия при управление на отпадъците, която определя предотвратяването на образуването на отпадъци като първи приоритет и изисква повторната употреба и рециклирането на материалите да бъдат предпочетени пред оползотворяване на отпадъците за получаване на енергия. Отклонения от тази йерархия се допускат за специфични потоци от отпадъци, когато това е оправдано по причини като техническа пригодност, икономическа перспективност и опазване на околната среда.

Въвеждат се цели за рециклиране на битови и строителни отпадъци:

- до 2020 г. подготовката за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, най-малко като хартия, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и евентуално от други източници, доколкото тези потоци от отпадъци наподобяват домакинските отпадъци, следва да се увеличи най-малко до 50 % от общото им тегло;
- до 2020 г. подготовката за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на материали, включително насипни дейности с използване на отпадъци за заместване на други материали, на неопасни отпадъци от строителство и разрушаване, с изключение на материали в естествено състояние, следва да се увеличи най-малко до 70 % от теглото им.

Формулирани са ясни задължения за кметовете на общини за управление на битовите отпадъци на територията на съответната община и създаване на законови механизми за изпълнение на поставените нови ангажменти.

Законът прецизира задълженията на кметовете на общини за управление на отпадъците, като въвежда изисквания за постигане на цели за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци. Кметовете на общините се задължават да осигурят площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци, строителни отпадъци, отпадъци от черни и цветни метали и други, във всички населени места с население по-голямо от 10 000 жители на територията на общината. Наред с това се предоставя възможност на общинските администрации да определят изисквания към площадките за предаване на отпадъци от хартия и картон, пластмаси и метали. Законът запазва съществуващите изисквания за създаване на сдружения на общини с цел изграждане и експлоатация на обща инфраструктура за третиране на битови отпадъци.

Със закона се въвеждат и задължителните цели за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса и ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35% от общото количество на същите отпадъци, образувани в Република България през 1995 година. Системите за разделно събиране на битовите отпадъците от домакинствата трябва да обхващат най-малко 6 000 000 жители на територията на страната, като задължително включват всички населени места с население по-голямо от 5000 жители и всички курортни селища. Наред с това се предвижда въвеждане на задължително разделно събиране за отпадъците от търговски, административни и производствени обекти.

Законът предвижда въвеждането на цели за рециклиране и оползотворяване на материали от неопасни строителни отпадъци в количество най-малко 70 % от общото им тегло. От посочените количества се изключват незамърсени почви, земни и скални

маси от изкопи в естествено състояние. Третирането и транспортирането на отпадъците от строителни площадки и при разрушаване или реконструкция на сгради и съоръжения се извършват от притежателите на отпадъците, в т.ч. възложителя на строителството или разрушаването, от изпълнителя на строителството или разрушаването или от друго лице въз основа на писмен договор. Законът въвежда изискване за приемане на Национален план за управление на отпадъците в обхват съответстващ на изискванията на Директивата, който ще замени съществуващата национална програма. Като част от плана се предвижда и разработването на Програма за предотвратяване образуването на отпадъци.

С приемането на закона се поставя основата за създаване на условия за подобряване управлението на отпадъци в страната без риск за човешкото здраве и околната среда, както и за значително нарастване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци.

Постановления и Решения на Министерски съвет

С **ПМС № 70** от 3 април 2012 г. се изменя **ПМС № 55**, като с изменението се дава възможност на бенефициентите, различни от възложителите по ЗОП да правят по изключение изменения на договорите за изпълнение сключени по реда на ПМС 55. Изключенията са детайлно описани – непредвидени обстоятелства, при изменение на държавно регулирани цени, при удължаване на срока на договор с периодично или продължително изпълнение. Това дава възможност за известна гъвкавост, което ще улесни изпълнението на проектите.

През месец януари 2012 г. беше прието **ПМС № 5**, с което се определя реда за разработка на стратегическите и програмните документи за управление на средствата от фондовете на Общата стратегическа рамка на ЕС за програмния период 2014 – 2020 г. С него се определят отговорностите по сключване на Договора за партньорство, преговорите с ЕС, изготвянето и координацията на оперативните програми.

Създава се работна група за разработване на Договора за партньорство в която участват Централното координационно звено, Сертифициращият орган, Одитният орган, Управляващите органи на оперативните програми, ведомствата определящи националните политики, НСИ, НСОРБ, работодателски организации, организации на хора с увреждания, академичната общност и неправителствения сектор. Работната група отговаря за изготвянето на проекта на Договор за партньорство, осигурява съответствието на Договора за партньорство с принципите на партньорство, насърчаване на равенството между мъжете и жените и устойчивото развитие, както и с приложимото европейско и национално законодателство, осъществява хоризонталната координация по съдържанието на програмите, осигурява липсата на припокриване между мерките по отделните програми, следи за спазване принципа на допълняемост на националните средства със средствата от Европейския съюз.

Създават се тематични работни групи за разработване на всяка от програмите за периода 2014-2020 г., определят се организациите, които участват в процеса и отговорностите на членовете. Сроковете за разработка на оперативните програми и Договора за партньорство за новия програмен период са определени в заповедите за сформирване на съответните работни групи.

С **Решение на МС № 328** от месец април 2013 г. се одобрява списъкът с тематичните цели, които да бъдат включени в Договора за партньорство. Целите следва да отговарят на следните направления: засилване на научноизследователската дейност,

технологичното развитие и иновациите, подобряване на достъпа до информационни и комуникационни технологии и на тяхното използване и качество, подкрепа за преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори, насърчаване на адаптацията към изменението на климата и превенцията и управлението на риска, опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност, насърчаване на устойчивия транспорт и премахване на участъците с недостатъчен капацитет във всички ключови мрежови инфраструктури и др. които са в синхрон със стратегията Европа 2020. Одобрява се и списък с програми и водещи ведомства за разработването на всяка програма, като за оперативната програма околна среда това е Министерството на околната среда и водите.

В петмесечен срок от одобряването на Многогодишната финансова рамка от Съвета на Европейския съюз министърът по управление на средствата от Европейския съюз да внесе за одобряване от Министерския съвет предложение за финансовия ресурс за всяка от оперативните програми за програмния период 2014 – 2020 г.

С **Решение на МС № 289** от месец април 2012 година се одобрява Актуализацията на националната програма за реформи на Република България в изпълнение на стратегията „ЕВРОПА 2020“. Националната програма за реформи (2011–2015 г.) беше одобрена през април 2011 г. Настоящата актуализация (2012–2020 г.) се разработва в рамките на Европейския семестър за 2012 г. и адресира препоръките в заключенията на Годишния преглед на растежа за 2012 г. Заедно с Конвергентната програма на Република България (2012–2015 г.), тя отразява мерките и политиките на българското правителство в отговор на препоръките и мнението на Съвета от 12 юли 2011 г. С приложението на мерките, заложи в Националната програма за реформи (НПР), се спазват и ангажиментите на страната по Пакта „Евро плюс“ за повишаване на конкурентоспособността, заетостта и устойчивостта на публичните финанси.

Мерките в настоящата актуализация на програмата са насочени към преодоляване на съществуващите предизвикателства пред растежа и към достигане на националните цели за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Те са в съответствие и с интегрираните насоки и седемте водещи инициативи по стратегията „Европа 2020“.

С **Решение № 668** от месец август 2012 г., МС одобри списък с действия, срокове и отговорни институции за изпълнение на предварителните условия за средствата от европейския съюз за програмен период 2014 – 2020 г. Основа за действията е Анекс IV на проекта на Регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство, обхванати от Общата стратегическа рамка, и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006.

2.3. СРЕЩАНИ ВАЖНИ ПРОБЛЕМИ И ПРЕДПРИЕМАНИ МЕРКИ ЗА РЕШАВАНЕТО ИМ

- **Липса на добра подготовка на проектните предложения.**

С оглед гарантиране качеството на подадените проектни предложения, още през 2010 г. УО въведе изискването проекти да не могат да се вхордират без издадено предварително становище за съответствие на проекта с определените изисквания на които те следва да отговарят. За всяко проектно предложение от страна на УО се дават препоръки в становищата, но в някои случаи при бенефициентите липсва воля или възможности да

отстранят направените бележки, поради факта, че работата на изпълнителите е окончателно приета. Това доведе до подаване за оценка на проектни предложения, при които не са отстранени бележките от становището. Прилагането на подобен подход от бенефициентите доведе до сериозни затруднения в работата на оценителните комисии, като се налага връщането за преработка на документациите по повече от един път. При всяко връщане за преработка срокът за извършване на оценка спира да тече, като в повечето случаи бенефициентите са поискали удължаване на дадения им от експертната работна група срок. Всички проектни предложения са оценявани в рамките на регламентирания срок (66 работни дни), но като се добави времето за преработка на документите, сроковете, за които се извършва оценката значително надхвърля нормативно определените такива.

- **Обжалване на процедурите за обществени поръчки, обявени от бенефициентите**

Икономическата и финансова криза доведе до свиване на пазарите в редица отрасли, включително строителството и проектирането. Свежият финасов ресурс от оперативните програми се явява необходимата «глътка въздух» за бизнеса, поради което през 2012 г. продължи засилената конкуренция за спечелването на обществени поръчки, финансирани по ОПОС. По обявените тръжни процедури документация закупват средно над 15 дружества, а кандидатстват по минимум 5. В тази ситуация се забелязва оспорване на решенията на възложителя за избор на изпълнители от недоволни кандидати. Обжалванията понякога са неоснователни, но преминаването им по цялата верига (КЗК и ВАС) отнема месеци, в които бенефициентът не може да сключи договор с избрания изпълнител, съответно не може да започне изпълнението на дейностите по проекта.

Предприети мерки от екипа на ОПОС за ускоряване изпълнението на програмата:

- **Подпомагане на реформата във ВиК сектора**

По отношение на мерките за завършването на реформата във ВиК сектора бяха предприети стъпки за включването на Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ), в качеството му на отговорна институция за реализиране на реформата, като нов бенефициент по приоритетна ос 1 „Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води” на ОПОС. В резултат на тясна комуникация между двете ведомства, УО на ОПОС обяви процедура *„Стратегическо планиране и укрепване на капацитета на структурите, ангажирани в процеса на реформиране на ВиК сектора, за осигуряване устойчиво управление на ВиК инфраструктурата”*. На 16 март 2012 г. МРРБ внесе за оценка в МОСВ проект на стойност 16,8 млн. лв. за реформа и устойчиво развитие на ВиК сектора и устойчивото управление на водната инфраструктура в страната чрез изпълнение на дейности за:

- Стратегическо планиране във ВиК сектора - изготвяне на подзаконови нормативни актове и на отраслова стратегия за ВиК сектора; създаване на единна информационна система за ВиК услугите;
- Укрепване капацитета на структурите в МРРБ, ангажирани в координацията и контрола на реформата във ВиК сектора, ВиК операторите и Асоциациите по ВиК за управление и планиране на ВиК системи, предвидени в Закона за водите.

На 21 юли 2012 г. стартира изпълнението на проекта като се очаква да бъде изпълнен не по-късно от края на 2014 г.

- **Подпомагане на реформата в сектор “отпадъци”**

Във връзка с необходимостта от по-добро прилагане на законодателството в областта на управлението на отпадъците по Приоритетна ос 4 “Техническа помощ” на ОПОС, през август приключи изпълнението на проект *“Въвеждане в националното законодателство на изискванията на директива 2008/98/ЕО за отпадъците и за отмяна на определени директиви”*. Към момента се изпълнява проект с наименование *„Техническа помощ в областта на управление на отпадъците”*. Предвижда се разработване на следните стратегически документи:

- *“Методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци”*, която да бъде използвана от местната власт-общините при вземане на стратегически решения за избора на технология или определяне капацитета на съоръженията за третиране на отпадъците.
- *“Проучване на възможности за въвеждане на депозитни системи и системи за обратно връщане на определени видове опаковки и отпадъци от опаковки в Република България”*
- *“Изготвяне на писмени становища в частта „Геотехника и фундаментални конструкции” със съдържанието на идейни или работни проектни предложения за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ос 2 на оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.”*
- *„Разработване на нормативната уредба за управление на биоотпадъците, и създаване на система и Национална организация за осигуряване качеството на получения компост”*.

Резултатът от изпълнението на проекта ще спомогне за постигането на съответствие на българското законодателство в областта на управлението на отпадъците с изискванията на ЕС.

Изпълнението на горепосочените мерки ще допринесе за предотвратяване и минимизиране на евентуални предварителни условия за следващия програмен период.

- **Строг контрол и регулярен анализ на финансовото изпълнение на ОПОС**

И през 2012 г. продължава процесът на изготвяне на анализи за финансовото изпълнение на програмата. Това се прави с цел предприемане на своевременни действия за ускоряване на верификацията на представените искания за средства. Продължава добрата практика от 2011 г. да се изготвят тримесечни планове за действие за верификации и плащания по програмата. Така с поставянето на краткосрочни и по-конкретни цели се дава по-добра възможност за проследяване на изпълнението им и предприемане на корективни мерки при констатирани закъснения.

- **Сключване на предварителни споразумения с бенефициентите**

Тази мярка доведе до своевременно обявяване на процедури за обществени поръчки и сключване на договори с изпълнители и до ускоряване на строителните работи и се гарантира крайният срок за изпълнение на проектите. От началото на 2012 г. се проведеха срещи с общините, чиито проекти са в оценка, като беше обяснена целта и условията, при които могат да се сключат предварителните договори. Това е допустимо

при потвърден обхват на инвестицията или след първото становище на Експертната работна група.

- **Организираны обучения за бенефициенти**

През 2012 г. през обученията, организирани от ОПОС са преминали 272 души, в рамките на 7 обучения със следните теми:

- Изготвяне на документация за избор на изпълнител за строителство и строителен надзор – 31 души;
- Управление и изпълнение на проекти по приоритетна ос 3 на ОПОС – две обучения за 34 и 28 души;
- Обучение на главни счетоводители в МОСВ при изготвяне на отчети за касово изпълнение на извънбюджетни сметки – 20 души;
- Управление и изпълнение на проекти по приоритетна ос 2 на ОПОС – 20 души;
- Обучение за реда и начина за получаване, разходване и счетоводно отчитане на средствата по проекти, финансирани от ОПОС – 61 души;
- Прилагането на ПМС № 330/05 декември 2011 г. – 78 души

Обучавани са представители на общинската администрация, НПО, структури към МОСВ.

- **Предприети мерки за успешно реализиране на проектите на бенефициентите**

На заседанието си, проведено на 1 март 2013 г., Министерският съвет в оставка прие Решение министърът на околната среда и водите, в качеството си на договарящ орган на оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“ (ОПОС), при необходимост да има възможност да изплаща на бенефициентите за успешното реализиране на техните проекти средства, които надвишават с до десет процента общия финансов ресурс на програмата.

В създалата се нестабилна политическа обстановка това решение беше необходимо, за да се гарантира на бенефициентите на оперативна програма „Околна среда“, че проектите им продължават да бъдат национален приоритет и тяхното изпълнение зависи единствено от активността и мотивацията на общинските екипи.

За да бъдат разходвани средствата обаче, е необходимо да са изпълнени едновременно няколко условия:

- проектите по които са извършени разходите да са преминали оценка и да са одобрени за финансиране от ОПОС;
- бенефициентът да е провел процедури за възлагане на обществени поръчки и да е сключил договори с изпълнители (търговски договори) за дейностите предвидени в проекта;
- разходите, които ще бъдат възстановявани да са допустими за финансиране от оперативната програма;

- разходите да са извършени законосъобразно и при спазване правилата на оперативната програма.

Към момента на изготвяне на доклада сключените търговски договори от бенефициентите възлизат на близо 40 % от ресурса на програмата. Обявените поръчки, в резултат, на които предстои да се сключат договори с изпълнители, благодарение на активността на общините в цялата страна, са на обща стойност около 65 % от ресурса. Предстои обявяването на останалите обществени поръчки за възлагане на дейностите по одобрени за финансиране проекти. Сключването на договорите зависи от хода на процедурите за възлагане на обществени поръчки, включително обжалване на оценката и други обективни фактори.

Дори след сключване на договорите с изпълнители практиката показва, че не всички средства се усвояват. Реализират се спестявания, които обаче не могат да бъдат прогнозирани с точност, но също така не е възможно да се забави провеждането на процедури за възлагане на строителство, поради краткото оставащо време за изпълнението на дейностите.

Именно поради това, решението на Министерския съвет дава възможност на МОСВ да разреши на бенефициентите сключването на такива договори за изпълнение на дейност по одобрени проекти, чиято обща стойност надвишава наличния ресурс на програмата с 10 %. Възстановяването на разходите извършени по такива договори зависи от спазването на всички условия за допустимост. Това решение не отменя ангажимента на бенефициентите по програмата да осигурят съ-финансиране на проектите съгласно изчисленото в анализа разходи-ползи собствено участие.

Предвид правилата на структурните и Кохезионния фонд следва да напомним, че всички средства – европейски или национални се предоставят на бенефициентите едва след като разходите от тях са направени и тяхната законосъобразност е проверена. В този смисъл одобрената мярка има за цел да създаде възможност за максималното и пълно усвояване на предвидената по приоритетните оси на ОПОС финансова помощ от Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд на ЕС.

• **Повишаване на капацитета на МЗ и УО посредством обучения**

С цел укрепване на административния капацитет на служителите на УО на ОПОС, експерти от дирекция КПОС взеха участие в следните специализирани обучения:

ТЕМА
Управление на нередности
Изменения и допълнения в закона за обществените поръчки в сила от 2012 г. Практиката на Сметната палата, Агенцията по обществени поръчки и Комисията за защита на конкуренцията в областта на обществените поръчки
Комуникативни умения - надграждащ курс (на английски език)
Заседание на Европейската мрежа на компетентните органи в областта на околната среда (ЕНЕА)
Развитие на риска като инструмент
База данни с MS Access (начинаещи)
Обмен на данни между MS EXCEL и MS WORD
Европейските обществени поръчки, публично-частни партньорства (ПЧП) и концесии
Функции в MS EXCEL

Държавен протокол и церемониал
Участие на България в процеса на вземане на решения от институциите на ЕС и нарушение на задължението за прилагане на правото на ЕС
Обмен на данни между MS EXCEL и MS WORD
"Цикъл на управление на проекта: техническо ръководство"
Презентационни умения. MS POWER POINT
Практическо прилагане на Закона за обществени поръчки и избягване на често допускани нарушения
Превенция на корупционния риск
Практическо прилагане на Закона за обществени поръчки и избягване на често допускани нарушения
Индикатори и мерки за изпълнение
Управление на отпадъците. Европейски норми и практики
Конфликт на интереси - правна рамка и практики
Анализ разходи-ползи на финансирани от ЕС проекти-курс за напреднали
Работа с електронно подписани документи
Прилагане на Гражданския процесуален кодекс (за юристи)
Английски език (за юристи)
Презентационни умения (Англ. Език)
Стратегически мениджмънт в държавната администрация
Възлагане на обществените поръчки-законосъобразност в действията на възложителя в хода на цялостното производство
Електронни таблици с MS Excell (напреднали)
Съдебен контрол в правото на ЕС
Въведение в държавната администрация
Английската граматика (опреснителен курс)
Ново развитие в сектор "Информация" и "Води"
Финансови инструменти
Изграждане на публичен имидж
Актуални промени в ЗУТ
Процес на вземане на решения: принципи, процедури, практика
Правила за държавни помощи при национално и европейско финансиране
Практически умения за ефективни комуникации
Инфраструктурни проекти, финансирани със средства на Европейския съюз - разработване, анализ и оценка на изпълнението им
Управление на проектен pipeline за програми, финансирани от фондовете на ЕС
Управление на риска
Анализиране на данни с PIVOTTABLE в MS EXCEL

С цел укрепване на административния капацитет на служителите на МЗ на ОПОС, експерти от дирекция ФЕСОС взеха участие в следните специализирани обучения:

ТЕМА
Промени в социалното и здравното осигуряване и Кодекса на труда за 2012 г.
Разговорен английски
Предстоящите изменения на ЗОП
Ролята на консултанта при управление на инвестиционни проекти – приложение на бялата книга ФИДИК в България.
Анализ разходи - ползи - курс начинаещи и напреднали
Управление на европейски фондове
Управление на проекти с MS Project
Обучение за работа с информационната система за управление на информационните потоци
Практическо прилагане на Закона за обществени поръчки и избягване на често допускани нарушения
Вътрешен и външен одит
Обмен на данни между MS EXCEL и MS WORD
Световна конференция за устойчиво финансиране 2012 г.
Анализ разходи-ползи на инвестиционни проекти Структурни фондове, Кохезионен фонд и предприсъединителни инструменти
Счетоводна отчетност в бюджета на средствата по проекти финансирани по оперативни програми
Управление на отпадъците
Провеждане на обучение с практическа насоченост по Закона за обществените поръчки (ЗОП)
Електронни таблици с MS EXCEL (напреднали)
Английска граматика – опреснителен курс
ИТО-7-2012 - Електронни таблици с MS EXCEL (напреднали)
Курс за обучение на оператори на пречиствателни станции за отпадъчни води
Функции в MS EXCEL
Управление на Европейски фондове“ (Making You a European Funds Manager)
Обучение за работа с модули *Процедури, Проектни предложения/Регистрация, Оценка, Договори* на ИСУН
Обществени поръчки на проекти финансирани от европейски средства
Противодействие на корупцията в процеса на управление и контрол на средствата от Европейския Съюз
Работа с електронно подписани документи
Изготвяне на проектен бюджет и отчет
Предварителни изисквания и стратегии за „интелигентна” специализация
Одит на публичните финанси
Въведение в държавната администрация
Превенция на нередностите и измамите при усвояване на средствата от структурните фондове
Практическо приложение на Червена книга на FIDIC "Договорни условия за строителство"

2.4. ИЗМЕНЕНИЯ В КОНТЕКСТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПОС (КОГАТО Е ПРИЛОЖИМО)

С оглед осигуряване на възможност за изпълнение на важни политики, свързани с чистотата на въздуха и превенция на риска от наводнения и горски пожари, както и оптимизиране на усвояването на средства по оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.”, МОСВ извърши анализ относно възможността за финансиране на допълнителни мерки, които отговарят на важни приоритети в сектор „околна среда”. Предложени бяха нови мерки и дейности, които да получат финансиране от Кохезионния фонд (КФ) и Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) на Европейския съюз (ЕС) чрез оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.”. МОСВ направи проучване за проекти, свързани с предотвратяване на риска и борба с наводненията и пожарите, както и необходимостта от обновяване подвижния състав на градския транспорт в градове - общински центрове с нарушено качество на атмосферния въздух по показател фини прахови частици (ФПЧ10). В резултат от извършения мултикритериален анализ бяха класирани следните групи мерки:

- Мерки за повишаване на капацитета за реагиране при горски пожари;
- Мерки за повишаване на капацитета за реагиране при наводнения и оборудване за мониторинг и защита на водите, използвани за корабоплавателна дейност;
- Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух, например нов подвижен състав за градския транспорт;
- Техническо обезпечаване за прилагане на политиката за опазване на околната среда.

След като предложените мерки бяха обсъдени с всички заинтересовани страни и с членовете на Комитета за наблюдение, беше инициирано изменение на оперативна програма „Околна среда 2007 - 2013 г.”. Предложеното изменение бе одобрено от Комитета за наблюдение (КН) на ОПОС с писмена процедура за вземане на решения, проведена в периода 27 септември – 10 октомври 2012 г. *(По-късно на 14 февруари 2013 г. бе издадено решение на Европейската комисия, което одобрява изменението на оперативната програма).* Същевременно бе инициирана и процедура съгласно чл. 85, ал. 4 и ал. 5 от Закона за опазване на околната среда, чл. 14, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, чл. 37, ал. 4 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони. В резултат на извършената от компетентния орган преценка на необходимостта от извършване на екологична оценка, бе издадено решение № ЕО-9/2012 от 10 октомври 2012 г. да не се извършва екологична оценка на изменението на ОПОС, при прилагането на което няма вероятност да се окаже значително въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

2.5. ВАЖНИ ИЗМЕНЕНИЯ ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 57 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕО) №1083/2006 (КОГАТО Е ПРИЛОЖИМО)

През отчетния период няма съществени изменения съгласно чл. 57 от Регламент (ЕО) №1083/2006.

2.6. ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ ИНСТРУМЕНТИ

През 2012 г. има изменения по отношение на разделителната линия между Оперативна програма „Околна среда 2007 - 2013 г.”, Оперативна програма „Регионално развитие“ и

Оперативна програма „Транспорт“ и Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г., по отношение на включените нови дейности в ОПОС. По отношение на останалите оперативни програми, финансирани от ЕС няма настъпили промени по отношение на разделителните линии.

Разделителна линия с Програмата за развитие на селските райони:

По приоритетна ос 1 на ОПОС могат да получават финансиране общини, в рамките на които попадат агломерации с над 2000 е. ж. и/или общини, включени в Приложение 7 от ОПОС. Дейностите във връзка с изграждане и подобряване на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в населени места с под 2 000 е. ж. от селските райони, извън изброените в Приложение 7, се финансират със средства от мярка „Основни услуги за населението и икономиката в селските райони“ от Програмата за развитие на селските райони 2007 - 2013 г.

През 2012 г. прилагането на Оперативна програма „Околна среда“ в сектор „Води“ е изцяло фокусирано върху агломерациите с население над 10 000 е. ж., но са предприети превантивни мерки за спазване на разделителната линия. (вж. Мерки за предотвратяване на двойно финансиране по ОПОС)

ОПОС ще съфинансира операции, свързани с борбата с горските пожари (като закупуване на хеликоптери и специализирано оборудване, което да се използва за борба с горските пожари), високопроходими превозни средства за борба с пожарите, лични предпазни средства и други с бенефициент Министерство на вътрешните работи - Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“. Превантивните дейности срещу горски пожари, като закупуване на оборудване за противопожарни депа, строителство и подобряване на площадки за хеликоптери, извършвани от общини, частни собственици на гори, държавни лесничейства и национални паркове са допустими по мярка 226 “Възстановяване на горския потенциал и въвеждане на превантивни дейности” от „Програмата за развитие на селските райони 2007 - 2013 г.“. ОПОС ще съфинансира мерки за борба с горски пожари, насочени към национални паркове, природни паркове и резервати. Така ще се постигне синергия и взаимно допълване между двете програми.

Разделителна линия с ОП Регионално развитие:

Финансирането на дейности по водоснабдяване и канализация на населени места с над 2 000 екв.ж. попадат под отговорността на МОСВ и ОПОС. По ОП „Регионално развитие“ се финансират, където е необходимо, единствено дейности, свързани с изграждането, реконструкцията и рехабилитацията на водопроводни и канализационни връзки и съоръжения, свързващи главни мрежи с отделни обекти на икономическата и социалната инфраструктура, допустими за финансиране по ОП „Регионално развитие“.

ОП “Регионално развитие” в рамките на приоритетна ос 1 “Устойчиво и интегрирано градско развитие” ще финансира дейности и инфраструктура, свързани с превенция на риска и по-специално с предотвратяване на наводненията, а така също и тези за борба със свлачищата, като например създаване и укрепване на инфраструктура за предпазване от наводнения и свличаща (напр. диги, баражи и други поддържащи съоръжения); машини за поддръжка на линиите за защита от наводнения; машини за защита на дигите и речните корита от вредна растителност; малки инфраструктурни мерки за борба с ерозията на бреговете, създаване на малки резервоари за задържане на вода, бентове и т.н.; създаване и въвеждане на хидравлични структури за намаляване или елиминиране опасността от наводнения и последиците от тях; рехабилитация и

изграждане на дренажни съоръжения и инфраструктура. Към септември 2012 г. средствата в ОПРР за предотвратяване и борба с наводненията са договорени и следователно не е предвидено отварянето на нови схеми с подобен обхват.

Приоритетна ос 1 на ОПРР има за цел да подобри атрактивността и конкурентоспособността на градовете и осигуряване на подходящо качество на живот и основно ниво на услугите, отчитайки опазването на екологичния им потенциал. Специфичната цел на операция 1.4 е осигуряване на достъпност и сближаване чрез ефикасни и устойчиви градски транспортни системи в големите градски агломерационни центрове, вкл. чрез въвеждане на екологични превозни средства на градския транспорт.

Предвидените средства в рамките на ОПРР за изграждане на устойчиви системи за градски транспорт са договорени и не се предвижда публикуване на нови схеми с подобен обхват. Не се планира с евентуално освободен финансов ресурс да се финансира закупуването на допълнителен подвижен състав извън вече предвидения в одобрените проектни предложения. Последните са изготвени и одобрени на базата на проведени предпроектни проучвания, в които са анализирани нуждите на конкретните бенефициенти във връзка с модернизиране и подобряване на градския транспорт в т.ч. и необходимостта от превозни средства.

В рамките на ОП „Регионално развитие” се предоставя безвъзмездна финансова помощ (БФП) за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали. Средствата са насочени изцяло в подкрепа за борба с пожари в градска среда и ще бъдат използвани за закупуване на оборудване и автомобили, специализирани за оперативни дейности за работа в градска среда, за действия във високи сгради, при промишлени, химически аварии и др. Описаната техника ще разреши поне част от проблемите, осигурявайки необходимия технически ресурс за няколко години и гарантирайки адекватната реакция на районните служби за пожарна безопасност и защита на населението.

В подкрепа на демаркационната линия между интервенциите по двете оперативни програми, в операция 1.4 на ОПРР „Подобряване на физическата среда и превенция на риска”, е посочено, че в по-големите агломерационни ареали некачественото строителство както на жилищните, така и на индустриалните/търговските сгради и на инфраструктурата, в съчетание с неадекватното противопожарно оборудване и пожарни коли за градски условия, както и с лошото състояние на пожарните хидранти означава, че в много райони съществува риск от огромни щети в резултат на пожари. Това създава опасност не само за живота и имуществото, но и може да предизвика сериозно екологично замърсяване. Затова ще бъдат подкрепяни конкретни инвестиции за предотвратяване на риска в градски райони, в които рисковете от влошаване на качеството на градската среда и от екологично замърсяване вследствие на пожар са най-големи.

По ОПОС се предвижда доставка на техника и оборудване за осигуряване на защитата от горски пожари на националните паркове, природните паркове, резерватите и поддържаните резервати, докато техниката и оборудването по ОПРР са предназначени изключително за пожарогасителни и спасителни действия в 36-те градски агломерационни ареали, включени по ОПРР.

Разделителна линия с ОП Транспорт:

Приоритетна ос 3 „Подобряване на интермодалността при превозите на пътници и товари” на оперативна програма „Транспорт 2007 – 2013 г.” (ОПТ) има за цел както да се облекчат и подобрят условията за прехвърляне на пътници и товари от един вид транспорт към друг, така и да се насочи трансфера на пътници и товари към по-екологосъобразните видове транспорт. Дейностите включват развитие на подземна градска железница, свързваща ключови транспортни центрове от национално значение (централни железопътни гари, летища и др.) с други видове транспорт. По ОПТ ще се финансира изграждането на участъка на столичното метро бул. Цариградско шосе – ж.к. Дружба – летище София/ Младост 1 – Бизнес парк, но не се предвижда финансиране на метровлакове. В анализа разходи-ползи за проекта е съобразена необходимостта от закупуване на подобно оборудване, като анализът доказва необходимостта и ефективността на инвестицията.

Мерките, свързани с мониторинг и защита на водите, използвани за корабоплавателни дейности, не са допустими за финансиране по ОПТ.

Инструменти, по които е предвидено осигуряване на съфинансиране по ОПОС:

Фонд за органите на местно самоуправление в България - ФЛАГ подкрепя общините за успешно изпълнение на проекти по оперативните програми, посредством осигуряване на средства за „мостово” финансиране на разходите на общините по проектните предложения. Фондът си взаимодейства с УО на програмите, като най-голям процент от исканията за кредити е от страна на бенефициентите по ОП „Регионално развитие” и ОПОС. Механизмът на финансиране предвижда различни степени на подпомагане на общините.

През 2012 г. се запазва тенденцията общините да използват ресурса на ФЛАГ основно при подготовката на проекти за кандидатстване. Сключени са 8 договора с общини-бенефициенти по ОПОС за отпускане на заеми на обща стойност 10 898 821,42 лв. Това е лек ръст в сравнение с предходната година. Кредитираните проекти са само за изпълнение на проекти във водния сектор, от които 4 са за техническа помощ, 1 е по процедурата за подготовка и строителство, а 3 са за изпълнение на инфраструктурни проекти.

Община	Проект	Договор	Размер на кредита /лв.
Община Каварна	„Развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в Каварна - изграждане на Главен колектор VI и прилежащата канализационна мрежа”	№58111-C037-228/15.12.2008 г.	1 600 000,00 и 1 200 000,00 за собствен принос
Община Попово	"Подобряване на ВиК мрежата в гр. Попово"	№58111-C040-231/29.12.2008 г.	576 290,47 и 852 982,23 за собствен принос
Община Рудозем	„Техническа помощ за интегриран проект: Довеждащи колектори до пречиствателна станция за отпадни	№58-131-C044/12.01.2009 г.	495 891,87 за собствен принос

	води - гр. Рудозем - в двете направления - по поречието на река Чепинска и река Елховска и изграждането на вътрешна канализационна и водоснабдителна мрежа на населените места по двете поречия"		
Община Каспичан	„Технически дейности за комплексно водно решение за реконструкция и изграждане на водопроводна и канализационна инфраструктура и пречиствателна станция за отпадни води, гр. Каспичан, община Каспичан, област Шумен”	№58-131-С143/12.09.2009г	92 080,00 и 73 750,00 за собствен принос
Община Чирпан	„Подготовка на инвестиционен проект „Изграждане на пречиствателна станция за отпадни води, реконструкция и разширение на водоснабдителната и канализационната мрежа в гр. Чирпан"	№DIR-51011119-С002/08.03.2011г	413 000,00
Община Първомай	„Подобряване на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в град Първомай”	№58-131-С132/12.01.2009г	204 000,00 за собствен принос
Община Вършец	Реализиране на инвестиционен проект „Градска пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ)” в град Вършец	№58111-С113-304/29.12.2008г.	3 107 171,85
Община Варна	"BG161PO005/08/1.30/01/01 Техническа помощ за подготовка на инвестиционни проекти по приоритетна ОС 1"	№58-131-С082/22.12.2008г.	2 283 655,00

УО на ОПОС поддържа активна връзка със служителите на фонда, като регулярно се обменя информация за сключените по оперативната програма договори и отпуснатите кредити на общините.

Мерки за предотвратяване на двойно финансиране по ОПОС:

Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН) на средствата от структурните инструменти на ЕС в България е съществена част от мерките за предотвратяване на двойното финансиране между оперативните програми. ИСУН е разработена в съответствие с изискванията на европейските регламенти относно Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС за наличие на надеждни системи за мониторинг и финансова отчетност. Системата е изградена така, че да отговаря на специфичните нужди на България - в съответствие с броя на оперативните програми, като системата е с контролиран достъп, като потребителите ѝ се определят със специални заповеди на министрите, отговорни за европейските фондове. С цел осигуряване на пълна информация относно финансирането на проектите от ЕС, още през 2010 г. беше разработен интерфейс връзка между Информационната система за администриране и контрол, поддържана от Държавен фонд „Земеделие” и ИСУН. По

този начин бе дадена възможност проектите за изграждане/реконструкция на ВиК инфраструктура, финансирани по мярка 321 „Основни услуги за икономиката и населението в селските райони” да бъдат отразени в ИСУН и по този начин УО на ОПОС да извършва необходимите проверки преди финансиране на подобни проекти.

Отделно от възможностите, които предоставя ИСУН, ОПОС разполага със собствен механизъм за избягване на двойно финансиране, който функционира в рамките на Комитета за избор и координация на проекти (КИКП), предвиден в оперативната програма, както и в чл. 26, ал. 1 от ПМС 121/2007.

Поименният състав на КИКП е определен със Заповед № РД–ОП-57/20.10.2011 г., изменена със Заповеди №№ РД–ОП-12/06.03.2012 г., РД–ОП-59/02.11.2012 г. и РД–ОП-66/ 30.11.2012 г. на министъра на околната среда и водите и функционира в три състава в зависимост от приоритетната ос на оперативната програма. В състава на КИКП са включени представители на УО на ОПОС, МЗ на ОПОС, съответните специализирани дирекции на МОСВ и Изпълнителната агенция по околна среда, управляващите органи на оперативните програми, Програмата за развитие на селските райони и Програмата за рибарство и аквакултури, Министерство на финансите, както и представители на изпълнителните агенции по предприеждинителните инструменти. Експертите събират информация и докладват пред КИКП относно припокриване на преминалите оценка и предложени за финансиране проекти по ОПОС с други проекти и други източници на финансиране.

Комитетът за избор и координация на проекти работи на основание на Вътрешни правила, приети със Заповед № РД–ОП-44 от 09 август 2011 г. на министъра на околната среда и водите. КИКП извършва проверка дали всеки един от проектите, предложени за финансиране в доклада от оценителната комисия, както и включените в него дейности, не се финансират от други фондове и инструменти на ЕС. Чрез тази проверка се гарантира, че едни и същи дейности не се финансират от повече от един източник. Ако се установи припокриване на финансирането на цял проект или отделни дейности от него, същият бива изключен от списъка на проектите, предложени за финансиране от ОПОС. При процедурите за директно предоставяне на БФП, тази проверка се извършва в рамките на оценката на проектните предложения от експертната работна група, чрез писмена процедура.

През 2012 г. са проведени общо 30 присъствени заседания на КИКП, от които:

- 23 по ос 1 (18 заседания по процедура BG161PO005/10/1.11/02/16; 3 по процедура BG161PO005/11/1.12/02/25; 1 заседание по процедура BG161PO005/12/1.20/02/29 и 1 заседание по процедура BG161PO005/11/1.3/02/28);
- 4 по приоритетна ос 2 (1 по процедура BG161PO005/10/2.10/06/21, 1 по процедура BG161PO005/12/2.20/01/31, 1 по процедура BG161PO005/12/2.10/08/30 и 1 заседание по процедура BG161PO005/10/2.10/07/22);
- 3 заседания по приоритетна ос 3 (1 по процедура BG161PO005/11/3.2/05/26, 1 по процедура BG161PO005/11/3.2/06/27 и 1 заседание по процедура BG161PO005/12/3.2/07/32);

През 2012 г. са иницирани само присъствени заседания на КИКП, тъй като всички обявени процедури са за директно предоставяне на БФП, не са обявявани конкурентни процедури. По време на заседанията е изисквана допълнителна информация от кандидатите и участниците в комитета, при което са изяснени случаи при които имаше

съмнения за припокриване на дейности. След предоставянето на необходимите сведения случаите са изчистени от съмнения и са сключени ДБФП с кандидатите.

От друга страна, експерти от УО на ОПОС участват като членове на Комитетите по наблюдение на другите ОП, което дава допълнителна гаранция за избягване на двойното финансиране.

2.7. УСЛОВИЯ И РЕД НА МОНИТОРИРАНЕ

КОМИТЕТ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

Комитетът за наблюдение на ОПОС е създаден в изпълнение на чл. 63 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 и при съблюдаване на принципа на партньорство.

Поименният състав на КН е определен със Заповед № РД-ОП-60/19.11.2012 г. на министъра на околната среда и водите в съответствие с ПМС № 182 от 21.07.2006 г. за създаване на Комитети за наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка и Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и КФ на ЕС (посл. изм. ДВ. бр.54 от 15 Юли 2011 г.). КН на ОПОС следи за ефективното и качествено изпълнение на програмата, като разглежда и одобрява критериите за избор на проекти за финансиране, годишните и окончателни доклади за изпълнението на програмата, други стратегически за програмата документи и следи напредъка по изпълнението на програмата.

През 2012 г. бяха проведени две заседания на КН по ОПОС и една писмена процедура.

Дванадесетото заседание на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Околна среда“ се проведе на 1 юни 2012 г. в гр. Стара Загора.

Членовете на комитета разгледаха и одобриха Годишния доклад за напредъка по ОПОС за 2011 г. Той беше публикуван на страницата на оперативната програма, с цел максимално широкото му представяне и събиране на мнението от всички заинтересовани лица преди, одобрението му от комитета за наблюдение. Беше представен и физическият напредък на програмата. С цел преодоляване на забавянето на изпълнението на проекти беше представено намерението на УО да договори проекти над ресурса на програмата. По този начин своевременно ще се генерират разходи и ще се усвои финансовият ресурс от ЕС.

В рамките на заседанието беше одобрено допълнение към оперативната програма за определяне на Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда за конкретен бенефициент на ОПОС и критерии за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за закриване на общински депа, които не отговарят на изискванията на законодателството. Съгласно процедурата, която беше обявена през месец август, общините ще имат възможност да получат 100% безвъзмездна финансова помощ за техническа и биологична рекултивация.

Една от презентациите беше посветена на процеса на програмиране за периода 2014 - 2020. Основните приоритети за следващия програмен период са насочени към секторите води, биоразнообразие, отпадъци, ефективно използване на ресурсите и измененията в климата.

На 28 ноември 2012 г., в град София, се проведе **тринадесетото заседание** на Комитета за наблюдение (КН) на оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.“.

Индикативната годишна работна програма за 2013 г. беше гласувана и одобрена от членовете на комитета за наблюдение. Програмата предвижда обявяване на две процедури през първите месеци на годината, които ще бъдат насочени към предоставяне на техническа помощ в сектор „води“ за агломерации между 2000 и 10000 е.ж. и към изграждане на регионални системи за управление на отпадъците.

Представени и одобрени бяха промени в Стратегическия план за техническа помощ по ОПОС, които включват добавяне на мерки за засилване на капацитета на институциите, отговорни за прилагане на политиката по околна среда, промяна на индикативния план за усвояване на средствата по приоритетна ос 4. Критерии за оценка на проектни предложения, разработени във връзка с допълнителните мерки за финансиране в рамките на оперативната програма, бяха гласувани и одобрени от КН.

В рамките на заседанието, беше представена работата по междинната оценка на ОПОС. Представител на изпълнителите запозна членовете на КН с подхода на работа по оценката на програмата, като съвсем скоро се очаква те да представят резюме на доклада от междинна оценка.

На 27 септември 2012 г. с писмо от Председателя на Комитета за наблюдение, беше инициирана **писмена процедура** за вземане на решения, на основание чл.7, т.1 от Вътрешните правила за работа на Комитета за наблюдение.

За одобрение от членовете на КН бяха представени следните документи:

- Проект за изменение на Оперативна програма „Околна среда 2007- 2013 г.“
- Проект на обосновка за изменението на Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.“

В срока за получаване на становище са подадени 26 положителни становища и нито едно отрицателно становище от общо 57 члена, от които 49 с право на глас, което е повече половината членове с право на глас. Съгласно Вътрешните правила за работа на КН, в случай че повече от половината от членовете с право на глас са изпратили положителни становища, решението се счита за прието.

Същевременно бе инициирана и процедура съгласно чл. 85, ал. 4 и ал. 5 от Закона за опазване на околната среда, чл. 14, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони. В резултат на извършената от компетентния орган преценка на необходимостта от извършване на екологична оценка, бе издадено решение № ЕО-9/2012 от 10.10.2012 г. да не се извършва екологична оценка на изменението на ОПОС, при прилагането на което няма вероятност да се окаже значително въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

В резултат на проведената писмена процедура, КН на Оперативната програма „Околна среда 2007 – 2013 г.“ одобри предложените решения. В съответствие с чл. 33 Преразглеждане на оперативните програми от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006 година относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на

Регламент (ЕО № 1260/1999, предложението беше представено за разглеждане и одобрение от Европейската комисия.

На 14 февруари 2013 г. комисарят Хан подписа решението, с което Европейската комисия одобрява изменението на Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.” Разширяването на обхвата на програмата ще позволи да бъдат изпълнени допълнителни екологични проекти на обща стойност над 600 млн. лв., и ще оптимизира усвояването на средствата по програмата.

ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ И НАБЛЮДЕНИЕ НА СРЕДСТВАТА ОТ СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ И КОХЕЗИОННИЯ ФОНД НА ЕС

В Република България функционира централизирана Информационна система за управление и наблюдение (ИСУН) на средствата от Структурните и Кохезионния фонд на ЕС, която обслужва всички административни структури, участващи в процеса на управление, мониторинг и контрол. Информационната система представлява интернет-базирано приложение и разполага със система за контрол на достъпа на потребителите, в съответствие с техните административни права и задължения. За целта на определени със заповед на министъра на околната среда и водите служители от МЗ, УО на ОПОС и дирекция “Вътрешен одит” (ВО) са осигурени права за достъп до съответните модули на ИСУН.

В края на 2011 г. в процедурния наръчник на ОПОС е отразена възможността за електронно кандидатстване и отчитане посредством ИСУН. През 2012 г. е осъществено тестово подаване на проектно предложение, оценка и докладване в ИСУН.

През 2012 г. дирекция „Информация и системи за управление на средствата от ЕС“ към Министерски съвет организира обучение по електронно отчитане на проекти в ИСУН, в което участие взеха четирима експерти от УО и МЗ на ОПОС.

В края на 2012 г. стана възможна промяната на стойността на одобрено финансиране за проектно предложение, както и изменение на източниците на финансиране.

От октомври 2010 г. част от информацията в единната система е публична, като се предоставят данни за сключените договори по седемте оперативни програми. Достъпни са финансови данни, данни по приоритетните оси на програмите и за отделните проекти.

Информацията за ОП „Околна среда“ се попълва и „качва“ регулярно от отговорните лица.

ИСУН придобива по-функционален характер и се развива като подпомагащ работата на програмата инструмент.

2.8. НАЦИОНАЛЕН РЕЗЕРВ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (КОГАТО Е ПРИЛОЖИМО И В ГОДИШНИЯ ДОКЛАД ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО, ПРЕДСТАВЕН ЕДИНСТВЕНО ЗА 2010г.)

Не е приложимо.

3. ИЗПЪЛНЕНИЕ ПО ПРИОРИТЕТИ

3.1. ПРИОРИТЕТНА ОС 1 “ПОДОБРЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ИНФРАСТРУКТУРАТА ЗА ПИТЕЙНИ И ОТПАДЪЧНИ ВОДИ И ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ”

3.1.1 РЕАЛИЗИРАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И АНАЛИЗ НА ПОСТИГНАТИЯ НАПРЕДЪК

Информация за материалния и финансов напредък по приоритети

Индикатор		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
<i>Индикатор за резултат</i>											
Индикатор 1: Население, свързано към ПСОВ	Напредък	0	0	0	0.10% (6) 2.40%	1,68% (5) 6,52% (6)	1,727 % ⁽⁵⁾				1,727 %
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	58.04 %					60% (2)	
	Базова стойност	40.5 % ⁽³⁾	40.5 % ⁽³⁾	40.5 % ⁽³⁾	40.5 % ⁽³⁾						
Индикатор 2: (ключов индикатор) Брой жители, които ще бъдат присъединени към ВиК мрежа или ще се ползват от реконструирана/ рехабилитирана ВиК мрежа	Напредък	0	0	0	65 893 ⁽⁵⁾	1824 50	1859 11				18591 1
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	1 295 000			1 500 000			
	Базова стойност	45 000	45 000	45 000	45 000						
Индикатор 3: Нови и рехабилитирани ПСОВ	Напредък	0	0	0	2	3	3				3
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	22					45	
	Базова стойност	1 ⁽⁴⁾	1 ⁽⁴⁾	6 ⁽⁴⁾	11 ⁽⁴⁾						

- (1) В ОПОС целевите стойности за всички индикатори са дефинирани за 2010 г. и 2013 г.
- (2) Стойността в края на периода цели да измери единствено резултатите постигнати с финансиране от ОП „Околна среда 2007 - 2013 г.“.
- (3) Годишна публикация на НСИ „Околна среда“ – данните са за 2004 г. Впоследствие са публикувани данни за 2007 (42,2 %) , 2008 (43,8%) и 2009 (45,2%), 2010 (47,8%), 2011 (55,7%).
- (4) Стойността за базовата година се отнася за ПСОВ изградени с финансова помощ от програма ИСПА.
- (5) Стойността е за обектите, пуснати в експлоатация до 31.12.2010 г. С обектите, пуснати в експлоатация през първото тримесечие на 2011 г. общият брой на присъединените екв.ж. е 155 171.
- (6) Данните се отнасят само за приноса на ОПОС към общата стойност на индикатора. Стойността 6,52% представлява напредъкът по индикатора на национално ниво.

**Освен представените в таблицата по-горе резултати, в резултат от изпълнението на проектите за изграждане на инфраструктура, е постигнат следния напредък:*

1. По отношение на канализационната мрежа
 - 106,46 км изградена и 17,24 км реконструирана канализационна мрежа
 - 26,63 км изградени колектори и 0,58 км реконструирани колектори
2. По отношение на водопроводната мрежа
 - 62,30 км изградена водопроводна мрежа
 - 62,10 км реконструирана водопроводна мрежа
3. Пречиствателни станции за отпадъчни води – 3 бр.
4. Помпени станции – 4 бр.
5. Тласкатели – 4 бр.
6. Колектори – 12 бр.

КАЧЕСТВЕН АНАЛИЗ

Към края на 2012 г. в сектор „Води“ на ОП „Околна среда 2007 - 2013 г.“ се изпълняват 125 договора и 1 заповед за предоставяне на БФП. В това число:

- 17 договора (55 в края на 2011 г.) за техническа помощ за подготовка на проекти;
- 82 договора (25 в края на 2011 г.) за строителство на ВиК инфраструктура;
- 26 договора (16 в края на 2011 г.) за техническа помощ и строителство на ВиК инфраструктура;
- 5 заповед (1 в края на 2011 г.) на министъра на околната среда и водите за проекти Басейновите дирекции.

В края на 2012 г. в сектор „Води“ са приключени 95 договора за БФП (66 до 2011 г.) на обща стойност над 172 млн. лв. Реализираните икономии надхвърлят 42,6 млн. лв. или близо 33% от стойността на приключилите договорите. Приключилите договори за техническа помощ са 89 (63 до 2011 г.) на обща стойност над 87 млн. лв., а тези за строителство са 6 (3 до 2011 г.), на обща стойност над 85 млн. лв. (по процедура BG161PO005/08/1.10/01/02 на общините Приморско, Вълчи Дол, Бургас - кв. „Долно Езерово“, Перник, Каварна и Главиница).

През 2012 г. се запазва тенденцията от 2011 г. за увеличаване броя на приключените проект по техническа помощ и на тези от първата обявена процедура за строителство. Повишава се процентът на икономии от малко над 30% от приключилите договори в края на 2011 г., до близо 33% в края на 2012 г.

Само в рамките на изтеклата година в сектор „Води“ са договорени проекти на стойност 2,49 млрд. лв.

Към 2012 г. продължава да се прилага практиката за провеждане на предварителни консултации за потенциални бенефициенти по проекти в сектор “Води” с експерти и сътрудници на дирекция КПОС, въведена от УО от 1 юли 2010 г. с цел гарантиране на качество на одобрените за финансиране проекти. През 2012 г. са проведени общо 125 предварителни консултации, от които 101 са за проектни предложения по процедура № BG161PO005/11/1.12/02/25 за инвестиции в агломерации с от 2 000 до 10 000 екв. ж. (16 консултации с община Плевен). По комбинираната процедура BG161PO005/10/1.11/03/19 за подготовка и строителство в агломерации с над 10 000 екв. ж. са проведени 24 предварителни консултации. Целта на срещите между експерти на министерството и представители на бенефициентите е да улесни подготовката и да подобри качеството на подаваните проектни предложения. Това в последствие ускорява оценката и подобрява качеството на изпълнението им.

До крайния срок за подаване на документи за кандидатстване по процедура № BG161PO005/10/1.11/02/16 (20 февруари 2012 г.) са регистрирани общо 84 проектни предложения, от които са сключени 63 (61 през 2012 г.) на стойност малко над 2,28 млрд. лв., одобрени са 7 договора за БФП, 10 са в оценка, 4 са отхвърлени.

В рамките на срока за подаване на документи по процедура № BG161PO005/10/1.11/03/19 (30 юни 2011 г.) са получени 27 проектни предложения, като са сключени 26 договора (10 през 2012 г.), на обща стойност над 918 млн. лева.

През ноември 2011 г. е обявена процедура № BG161PO005/11/1.12/02/25 за *“Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в агломерации между 2 000 и 10 000 екв. ж.”* на стойност 300 млн. лева. Допустими бенефициенти са 147 общини, на чиято територия се намират 236 допустими агломерации. До крайния срок (31 януари 2012 г.) за подаване на прединвестиционни проучвания (ПИП) по процедурата, в Управляващият орган на ОПОС са представени общо 197 ПИП от 145 общини. Това налага предварителен преглед, в рамките на който е констатирано, че повечето ПИП съдържат множество пропуски и неточности. На тази основа е извършена приоритизация по следните критерии: необходимост от изграждане на ПСОВ, брой присъединени еквивалент жители към ПСОВ и степен на готовност. Процесът приключи на 15 април 2012 г. с извеждането на 72 приоритетни проекта. Проведени са консултации с всички потенциални бенефициенти, като най-подготвените 16 внесоха проектна документация за оценка. В началото на 2013 г. четири от проектите са одобрени, но поради липса на свободен финансов ресурс, не са подписани договори за БФП.

На 18 януари 2012 г. е обявена процедура № BG161PO005/11/1.3/02/28 за *“Стратегическо планиране и укрепване на капацитета на структурите, ангажирани в процеса на реформиране на ВиК сектора за осигуряване устойчиво управление на вик инфраструктурата”* на стойност 12 млн. лева с конкретен бенефициент Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Поради необходимост от разширение на обхвата, през юни 2012 г. е подписан договор за БФП на стойност 16,8 млн. лв. Конкретна цел на процедурата е да се подпомогне успешното реформиране на ВиК сектора и устойчивото управление на ВиК инфраструктурата в страната.

През април е обявена процедура № BG161PO005/12/1.20/02/29, финансираща *„Разработване на планове за управление на риска от наводнения“* с бюджет малко над 20 млн. лв. Конкретни бенефициенти са басейнови дирекции Варна, Благоевград,

Плевен и Пловдив, с които в края на септември 2012 г. са издадени заповеди за предоставяне на БФП.

В края на годината е обявена и процедура № BG161PO005/12/1.40/01/34 за финансиране на *„Мерки за повишаване на капацитета за предотвратяване и борба с наводненията и за мониторинг и защита на водите, използвани за корабоплавателна дейност”* на стойност над 105,4 млн. лв. Процедурата се състои от два компонента:

Компонент 1 е с бюджет над 97,4 лв. и предвижда изпълнение на дейности за предотвратяване на наводнения и повишаване на капацитета за реагиране при наводнения: осигуряването на специализирана техника и оборудване за изпомпване с голям капацитет, за издирване и спасяване по вода, за пречистване на вода, за предотвратяване на наводнения и временно настаняване при наводнения.

Компонент 2 е с бюджет 8 млн. лв. и предвижда дейности за защита на водите, използвани за корабоплавателна дейност: осигуряването на специализирана техника и оборудване, които ще допринесат за опазване на околната среда, вкл. за локализиране и отстраняване на замърсявания от корабоплавателна дейност, както и оптимизиране на дейностите за контрол върху премахването на наносни отложения от река Дунав.

От началото на програмата до края на 2012 са пуснати в експлоатация 23 инвестиционни обекта в рамките на 13 проекта в следните общини: Приморско, Сопот, Белослав, Благоевград, Казанлък, Хисаря, Троян, Бургас (кв. „Долно Езерово“), кв. „Горна Баня“ (Столична община), Каварна, Перник, Главиница и Попово.

През 2012 г. стартира строителството на обектите по следните проекти: *(Вж. т. ИНФОРМАЦИОННИ СЪБИТИЯ)*

3.1.2 СРЕЩАНИ ВАЖНИ ПРОБЛЕМИ И ПРЕДПРИЕМАНИ МЕРКИ ЗА РЕШАВАНЕТО ИМ

Виж също т. 2.3 „Срещани важни проблеми и предприемани мерки за решаването им”.

3.2. ПРИОРИТЕТНА ОС 2 “ПОДОБРЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ИНФРАСТРУКТУРАТА ЗА ТРЕТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИ”

3.2.1 РЕАЛИЗИРАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И АНАЛИЗ НА ПОСТИГНАТИЯ НАПРЕДЪК

Информация за материалния и финансов напредък по приоритети

Индикатор		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
<i>Индикатор за резултат</i>											
Индикатор 1: Население, обслужвано от регионални системи за управление на отпадъците	Напредък	0	0	0	0	0	52 791				52791
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	1 983 264					3 967 000	
	Базова стойност	467 000	467 000	467 000	467 000						
<i>Индикатор за резултат</i>											
Индикатор 2: Изградени и завършени интегрирани системи за управление на отпадъците (ключов индикатор)	Напредък	0	0	0	0	0	1				1
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	12					24	
	Базова стойност	5 ⁽²⁾	5 ⁽²⁾	5 ⁽²⁾	5 ⁽²⁾						
<p>(1) В ОПОС целевите стойности за всички индикатори са дефинирани за 2010 г. и 2013 г.</p> <p>(2) Стойността за базовата година се отнася за интегрирани системи за управление на отпадъците изградени с финансова помощ от програма ИСПА.</p> <p>N/A – не е налична информация, която да бъде предоставена</p>											

КАЧЕСТВЕН АНАЛИЗ

Към 31 декември 2012 г. по приоритетна ос 2 са договорени над 641,164 млн.лв. (94,54 % от бюджета на оста). Изплатените средства по проектите в сектор отпадъци към същата дата са 104,161 млн. лв. (14,52% от бюджета на оста). В изпълнение са 23 проекта на обща стойност 630 млн. лв. От тях 5 договора са за предоставяне на техническа помощ, а 18 за изграждане на регионални системи за управление на

отпадъците. Последните се отнасят за регионите Аксаково, Ботевград, Бургас, Видин, Габрово, Луковит, Никопол, Перник, Плевен, Разлог, Самоков, Столична община – фаза I, Стара Загора, Ямбол, Малко Търново, Добрич, Борово и Панагюрище. В оценка към 31 декември 2012 са два проекта за изграждане на регионални системи за управлението на отпадъците на регионите Велико Търново и Хасково (последният е в изпълнение от 14 януари 2013 г.)

На заседанието си от 1 юни 2012 г. Комитетът за наблюдение на ОПОС одобрява включването на Предприятието за управление на дейности по опазване на околната среда (ПУДООС)² като бенефициент по оси 1, 2 и 3 на програмата. На 10 август 2012 г. е обявена процедура BG161PO005/12/2.20/01/31 “Изпълнение на дейности по закриване и рекултивиране на общински депа за битови отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания”. След подаване на проектно предложение и извършване на оценка, на 09 януари 2013 г. е подписан договор на стойност 97 627 254 лв. Чрез проекта се предоставят средства на ПУДООС за изпълнение на възложените му с ПМС № 209/2009 г. функции по реализацията на екологични проекти за закриване на общински депа за битови отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания. Целите на проекта са насочени към постигане на съответствие с изискванията на Директива 1999/31/ЕО и на националното законодателство в областта на управлението на отпадъците.

През 2012 г. са обявени следните процедури:

- BG161PO005/12/2.10/08/30 “Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Хасково” – 04 юли 2012
- BG161PO005/12/2.20/01/31 “Изпълнение на дейности по закриване и рекултивиране на общински депа за битови отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания” – 10 август 2012

Информация за обектите в рамките на инвестиционните проекти, които се изпълняват по приоритетна ос 2:

- Общини, които обхващат регионалните системи: 96 бр.
- Населени места, които обхващат регионалните системи: 1905 бр.
- Обслужвано население: 4,03 млн. души
- Общ капацитет на депата: 18,4 млн. тона
- Общ капацитет на клетките, които се изграждат по ОПОС: 6,2 млн. тона
- Сепариращи инсталации: 11 бр. с капацитет 294 хил. тона годишно
- Компостиращи инсталации: 17 бр. с капацитет 180 хил. тона годишно
- Претоварни станции: 9 бр.
- Центрове за рециклиране: 10 бр.
- Съоръжения за рециклиране на едрогабаритни и отпадъци от строителство и разрушаване: 9 бр.
- Територия, която обхващат регионалните системи: 45 хил. кв. км (близо 41% от територията на страната)

През 2012 г., 8 месеца предсрочно, беше пуснат в експлоатация и първият инвестиционен обект в сектор отпадъци – Регионална система за управление на отпадъците в регион Ботевград. Изградено е депото, което е част от интегрирания

² Разпоредбата на чл. 60 от Закона за опазване на околната среда предвижда, че ПУДООС е със статут на държавно предприятие по смисъла на чл. 62, ал. 3 от Търговския закон. Предприятието е юридическо лице, което не е търговско дружество и не формира и не разпределя печалба.

проект за управление на отпадъците на Столична община. На 19 декември 2012 г. Европейската комисия одобри и втора фаза на проекта "Изграждане на интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци на Столична община", в рамките на която се предвижда изграждането на завода за механично-биологично третиране на отпадъците като дълготрайно решение за управлението на битовите отпадъци на София. Стойността на тази фаза на проекта, е около 200 млн. лв. Анексът към договора за безвъзмездна финансова помощ беше подписан на 6 март 2013 г. Повече информация за проекта: *вж. т. 5 ПРОГРАМИ ЕФРР/КОХЕЗИОНЕН ФОНД: ГОЛЕМИ ПРОЕКТИ*

3.2.2 СРЕЩАНИ ВАЖНИ ПРОБЛЕМИ И ПРЕДПРИЕМАНИ МЕРКИ ЗА РЕШАВАНЕТО ИМ

Проектите в сектор „отпадъци са сложни проекти, които изискват многобройни процедури по екологичното законодателство и често се сблъскват с обществено неразбиране. Още повече, общините следва да ги изпълняват в партньорство, което изисква разбирателство и установяване на тясно сътрудничество в рамките на регионалните сдружения за управление на отпадъците, което често се оказва забавящ фактор.

Друг забавящ фактор е фактът, че по голяма част от проектите, оценка за въздействие върху околната среда е извършена много преди стартиране на проекта и то без да се прецизират най-добри налични техники. Тъй като изграждането не може да започне без да има положително решение по ОВОС с най-добри налични техники, този документ е ключов от гледна точка на изпълнението на проектите.

Виж също т. 2.3 „Срещани важни проблеми и предприемани мерки за решаването им”.

3.3. ПРИОРИТЕТНА ОС 3 “ОПАЗВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ”

3.3.1 РЕАЛИЗИРАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И АНАЛИЗ НА ПОСТИГНАТИЯ НАПРЕДЪК

Информация за материалния и финансов напредък по приоритети

Индикатор		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
<i>Индикатор за резултат</i>											
Индикатор 1: Процент от видовете и местообитанията по Директива 92/43/ЕИО с определени оценки за природозащитен статус	Напредък	0	0	0	0	0	0				0
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	2.6					80	
	Базова стойност	0	0	0	0						
<i>Индикатор за резултат</i>											
Индикатор 2: Брой картирани защитени територии и зони от мрежата НАТУРА 2000	Напредък	0	0	0	0	0	0				0
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	14					228	
	Базова стойност	0	0	0	0						
Индикатор 3: Брой разработени планове за управление на защитени територии и защитени зони от мрежата НАТУРА 2000	Напредък	0	0	0	0	0	0				0
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	14					44	
	Базова стойност	0	0	0	0						

Индикатор 4: Брой местообитания и видове, за чието опазване са изпълнени дейности ⁽²⁾	Напредък	0	0	0	0	0	0				0
	Целева стойност	Н.П.	Н.П.	Н.П.	Н.П.	Н.П.				230	
	Базова стойност	Н.П.	Н.П.	Н.П.	Н.П.	Н.П.					
(1) В ОПОС целевите стойности за всички индикатори са дефинирани за 2010 г. и 2013 г. (2) Индикаторът е въведен през 2012 г. след извършване на анализ											

КАЧЕСТВЕН АНАЛИЗ

Към края на 2012 г. по приоритетна ос 3 на ОПОС се изпълняват 77 проекта на обща стойност 239 580 818,28 лв. или около 118,6 % от бюджета на приоритетната ос. Изплатените средства са в размер на 43,3 млн. лв. или близо 21,44 % от бюджета на ос 3.

Към месец март 2013 г. се изпълняват 78 договора на стойност 340,2 млн. лв. или почти 170 % от бюджета на приоритетната ос. Изплатените средства са в размер на 45,78 млн. лв. или около 22,66 % от бюджета на ос 3. Близо 3 млн. лв. е предоставената безвъзмездна финансова помощ по 6-те приключили проекта.

Изпълнението по процедури е следното:

- по процедура № BG161PO005/08/3.0/01/05 „Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие в Република България” се изпълняват 12 проекта на обща стойност 10,1 млн. лв.
- по процедура № BG161PO005/09/3.1/01/08 „Развитие на мрежата НАТУРА 2000” се изпълняват 3 проекта на стойност 27,3 млн. лв. с бенефициент дирекция НСЗП в МОСВ.
- по процедура BG161PO005/09/3.2/02/10 „Разработване на План за управление на Природен парк Българка” се изпълнява договор на стойност 2 млн. лв.
- по процедура BG161PO005/09/3.2/03/11 „Разработване на План за управление на Природен парк Беласица” се изпълнява договор на стойност 1,2 млн. лв.
- по процедура BG161PO005/09/3.2/04/12 „Актуализиране на План за управление на Национален парк Централен Балкан” се изпълнява проект на стойност 2,3 млн. лв.
- по процедура BG161PO005/10/3.0/2/20 „Дейности по опазване и възстановяване на биологичното разнообразие в Република България” се изпълняват 23 проекта на стойност 20,8 млн. лв.
- по процедура BG161PO005/11/3.1/02/23 „Разработване на планове за управление на защитени зони за опазване на птици, които не се

припокриват със зони за опазване на местообитания” се изпълняват 5 проекта на стойност 1,4 млн. лв.

- по процедура BG161PO005/11/3.0/03/24 „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна - I фаза ” се изпълнява 1 проект на стойност 9,8 млн. лв.
- по процедура BG161PO005/11/3/3.2/05/26 „Изпълнение на дейности за устройство и управление на национални паркове и резервати” се изпълняват 18 проекта за 114 млн. лв.
- по процедура BG161PO005/11/3/3.2/06/27 „Изпълнение на дейности за устройство и управление на природни паркове” се изпълняват 11 проекта за 45,8 млн. лв.
- по процедура BG161PO005/12/3/3.2/07/32 "Транспортно–техническо обезпечаване изпълнението на дейности в защитени територии изключителна държавна собственост", през месец януари 2013 г. стартира изпълнението на проект на стойност 7,5 млн. лв. с бенефициент дирекция НСЗП в МОСВ.
- по процедура BG161PO005/12/3.0/04/33 “Повишаване капацитета на териториалните структури на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” към Министерство на вътрешните работи за реакция при горски пожари в национални паркове, природни паркове, резервати и поддържани резервати”, през месец февруари 2013 г. стартира изпълнението на проект “Техническо обезпечаване на оперативните структури на ГДПБЗН-МВР за ограничаване и ликвидиране на горски пожари” на стойност 97,6 млн.лв. Бенефициент е Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” към Министерство на вътрешните работи.

3.3.2 СРЕЩАНИ ВАЖНИ ПРОБЛЕМИ И ПРЕДПРИЕМАНИ МЕРКИ ЗА РЕШАВАНЕТО ИМ

За избягване на проблеми в отчитането и верификацията на разходи, свързани с възнагражденията за управление и изпълнение на проекти по приоритетна ос 3 на ОПОС, след приемането на измененията в ПМС 55/2007, регламентиращо облекчен режим за възлагане на задачи на лица, чийто автобиографии са били предмет на оценка, на страницата на оперативната програма бе публикуван примерен образец на Заповед за определяне на екип за управление за бенефициенти – административни структури. За улеснение на бенефициентите бяха предоставени указания и списък на документи, които са необходимите за отчитане на разходи, свързани с работата на доброволци. С цел оптимизация на процесите на изпълнение и въвеждане на ясни правила за попълване и окомплектоване на представяните от бенефициенти доклади за напредък и искания за средства, УО и МЗ на оперативната програма въведоха промени в процедурите. От 1 юли 2012 г. влязоха в сила осъвременени варианти на образци за докладване напредъка по проекти и Указания за попълване на периодични доклади за изпълнението на проекти, финансирани по ОПОС. Вследствие подписването на Договори за безвъзмездна финансова помощ (ДФП)/ Заповеди, по които се предвижда извършване на текущ одит, както и на натрупания опит в управлението на проекти, финансирани от Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.” бяха предоставени актуализирани Указания за попълване и подредба на искания за средства, Указания във

връзка с процеса на верификация и контрол на разходите, извършване на проверки на място от страна на бенефициентите и Указания относно счетоводната система на бенефициента.

С цел съкращаване на периода за разглеждане на постъпили искания за средства, още от 17 август 2010 г. влезе в сила ПМС 179, с което се регламентира че “Управляващият орган/Междинното звено верифицира разходите, като разглежда и се произнася по всички отчети и документи, представляващи основание за плащане, в срок 40 работни дни от датата на тяхното получаване, като уведомява за това писмено бенефициента”.

Досегашният опит от управление на проектите по ос 3 показва, че 10% ограничение за административни разходи за проекти с малка стойност е рестриктивно, още повече че е нормативно установено само за инфраструктурни проекти. Затова в последните обявени процедури беше възприет подход този процент да е ограничен до 20% от общите допустими разходи, в зависимост от размера на проекта.

Съществен проблем по отношение на проектите по приоритетна ос 3 представлява и установяването и предотвратяването на двойно финансиране, тъй като за опазване на биоразнообразието се отпускат средства по много програми от различни донори, често различни от Европейските структурни и предприсъединителни инструменти. Както вече беше споменато, за установяване и предотвратяване на двойно финансиране, УО провежда неприсъствени заседания на Комитета за избор и координация на проекти, като и регулярно участва в редица други механизми за установяване и предотвратяване на двойно финансиране. Представители на УО/МЗ участват в хоризонтални механизми, които имат *inter alia* и тази цел. Така например, представители на УО участват в работни и експертни групи като например Експертната комисия за осигуряване на прозрачност към Държавен фонд Земеделие – Разплащателна агенция. УО съгласува проектите, одобрени по други инструменти за безвъзмездно финансиране, като например Норвежката програма.

Виж също т. 2.3 „Срещани важни проблеми и предприемани мерки за решаването им”.

3.4. ПРИОРИТЕТНА ОС 4 “ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

3.4.1 РЕАЛИЗИРАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И АНАЛИЗ НА ПОСТИГНАТИЯ НАПРЕДЪК

Информация за материалния и финансов напредък по приоритети

В ОПОС не са дефинирани индикатори по този приоритет. Индикаторите са специфични за всеки отделен проект, в зависимост от заложените дейности. Следователно не може да бъде представена информация по тази точка.

КАЧЕСТВЕН АНАЛИЗ

Приоритетна ос 4 „Техническа помощ” е насочена към осигуряване на ефективното управление на оперативната програма и укрепване на капацитета на структурите включени в управлението ѝ, с оглед по-ефективното усвояване на средствата по програмата. Приоритетната ос осигурява необходимата подкрепа за управлението и изпълнението на програмата, дейностите по мониторинг, контрол и оценка, както и осъществяване на мерки за публичност и популяризиране на програмата, проучвания и обмяна на опит. Подкрепя се създаването и укрепването на специфичен капацитет за подготовка, изпълнение, управление и наблюдение на проекти, финансирани от СКФ, както за структурите за управление на оперативната програма, така и за бенефициентите на програмата. Приоритетната ос подкрепя и мерки за укрепване капацитета на

институции, отговорни за прилагането на политиката по опазване на околната среда. За тази приоритетна ос са предвидени приблизително 2,5 % от общия бюджет на програмата.

Със Заповед № РД-ОП-42/09.08.2011 г. на Министъра на околната среда и водите бяха утвърдени нови Вътрешни правила за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 4 „Техническа помощ” на ОПОС (вкл. измененията им). С утвърждаването на Вътрешните правила се регламентира изменението във функциите на отделите в Дирекция КПОС, по отношение на извършваните от тях дейности по ос 4 - подготовка на формулярите за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, оценка на проектните предложения, управление на проектите, одобрени за финансиране, извършване на верификация на искания за средства, както и извършване на плащания по одобрените за финансиране проекти по приоритетна ос 4 „Техническа помощ” на ОПОС.

Към 31 декември 2012 г. към договорените проекти по приоритетната ос се причисляват 73 проекта на обща стойност 85 429 123,59 лв. От тях в процес на изпълнение са 24 проекта, 49 проекта са приключили, а 6 са прекратени.

През 2012 г. бяха разработени и одобрени следните проектни предложения, съответстващи на дейностите от Стратегическия план за техническа помощ за периода 2007 – 2013 г.:

- Бяха осигурени средства за изплащането на възнаграждения на външни оценители участващи в експертни работни групи и оценителни комисии за оценка на проектни предложения по Оперативна програма "Околна среда 2007-2013 г."
- Бяха осигурени средства за изплащането на възнаграждения на служителите в администрацията на централните органи на изпълнителната власт участващи в оценката на проектни предложения по ос 1, 2 и 3 по оперативна програма "Околна среда 2007-2013 г."
- Беше одобрен нов проект за осигуряване на средства за извършване на устни и писмени преводи, включително симултанти и консекутивни преводи за нуждите на Оперативна програма "Околна среда 2007-2013 г."
- Беше одобрен нов проект за осигуряване на средства за организирането на заседанията на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г."
- С цел успешното изпълнение на Плана за оценки на ОПОС беше одобрен проект за финансиране на извършването на Междинни и текущи оценки на Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г."
- Във връзка с необходимостта от изпълнение на дейностите, свързани с разработването на оперативна програма за околна среда за периода 2014-2020 г., произтичащи от изискванията на европейското и национално законодателство беше разработен и одобрен проект за изпълнение на проучвания, анализи, стратегии във връзка с програмиране на оперативната програма в сектор „Околна среда“ за период 2014 – 2020 г.
- Във връзка с изпълнението на изискванията на Европейската комисия за публичност и прозрачност на информацията беше одобрен проект относно изпълнението на инициативи, свързани с популяризирането на ОПОС.

- Беше разработен и одобрен проект относно необходимостта от Техническо обезпечаване на управлението на ОПОС.

През 2012 г. приключи изпълнението на следните проекти:

- Проект за осигуряване на средства на дирекция КПОС в МОСВ за командировки при извършване на планирани и ad hoc проверки на място, както и проверки на място, свързани с администрирането на нередности по ОПОС
- Проект за изграждане на информационна система за управление на информационните потоци за нуждите на МЗ по ОПОС
- Проект за въвеждане в националното законодателство на изискванията на директива 2008/98/ЕО за отпадъците и за отмяна на определени директиви
- Проект за повишаване на капацитета на дирекция "Вътрешен одит" към МОСВ чрез обучения в страната и чужбина
- Проект за организиране на заседанията на Комитета за наблюдение на оперативна програма "Околна среда 2007 – 2013 г."
- Проект за изпълнение на дейности за информираност на целевите групи по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.”
- Проект за изпълнение на дейностите от Комуникационния план на ОП "Околна среда 2007 – 2013 г."
- Проект за семинари, курсове и работни срещи за повишаване на административния капацитет на дирекция КПОС
- Проект за осигуряване на възнаграждения по реда на чл. 17, ал. 4 и 5 на ПМС 249 от 17 октомври 2007 г. на експерти от дирекция „Превантивна дейност” и дирекция „Управление на отпадъците”, „Управление на водите”, участващи в оценката на проектни предложения по ос 2 на ОПОС
- Проект за осигуряване на възнаграждения по реда на чл. 17, ал. 4 и 5 на ПМС 249 от 17 октомври 2007г. на експерти от дирекция „Превантивна дейност” и дирекция „Управление на отпадъците”, „Управление на водите”, участващи в оценката на проектни предложения по ос 1 на ОПОС
- Проект за избор на независими оценители за проекти финансирани по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.” с цел подпомагане успешното сключване на договори
- Проект за осигуряване на възнаграждения по реда на чл.17, ал.4 и 5 на ПМС №249 от 17 октомври 2007г.на експерти от дирекция "Национална служба за защита на природата", участващи в оценката на проектни предложения по ос 3 на ОПОС
- Проект за осигуряване на средства за извършване на устни и писмени преводи, включително симултанни и консекутивни преводи за нуждите на Оперативна програма "Околна среда 2007-2013 г."

В изпълнение са и проекти, одобрени през периода 2009 – 2011 г.:

- Проект за извършване на одити за целите на Оперативна програма "Околна среда" 2007-2013 г.
- Проект за участие на експерти в семинари, курсове и работни срещи за повишаване на административния капацитет на дирекция "Фондове на Европейския съюз за околна среда"

- Проект за извършване на оценка на ефективността на завършилите процедури за подбор на проектни предложения по приоритетни оси 1, 2 и 3 на Оперативна програма "Околна среда 2007-2013 г."
- Проект за извършване на анализи на приоритетност на проектни предложения по приоритетни оси 1 и 2 на ОПОС и закупуване на продукти Microsoft Project и Autocad за ползване на резултатите от анализа"
- Проект за осигуряване на средства за дирекция ФЕСОС в МОСВ за командировки при извършване на проверки на място по ОПОС 2007-2013 г.
- Проект за избор на консултант за осъществяване на предварителен и последващ контрол на обществени поръчки обявени или проведени от бенефициенти по ОПОС
- Проект за осигуряване на външни експерти от списъка по чл.19, ал. 2, т.8, от ЗОП за участие в комисиите за оценка на офертите при провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки
- Проект за семинарно-обучителни дейности, курсове, работни срещи и дискусии за повишаване на административния капацитет на бенефициенти – второстепенни разпоредители с бюджетни кредити към МОСВ във връзка с подготовката и изпълнението на проекти по ОПОС, както и по различни секторни политики, свързани с цялостното управление на оперативната програма.
- Проект за осигуряване средства на дирекция „Вътрешен одит” в МОСВ за командировки при извършване на одити и проверки на място на бенефициенти по проекти, финансирани по ОПОС 2007 – 2013 г.
- Проект за осигуряване на външни експерти за осъществяване на предварителен контрол съгласно чл. 20а, ал. 2, т. 2 и ал. 4 на ЗОП
- Проект за осигуряване на възнаграждения, включително осигурителни вноски съгласно ПМС №67/2010г. за служителите от дирекции КПОС и ФЕСОС, и ПМС №203/2010г. за длъжност сътрудник по "Управление на Европейски проекти и програми" и надбавки за служителите от дирекции КПОС и ФЕСОС
- Проект, свързан с организиране на информационни и публични събития, както и за производство на рекламно - информационни материали за оперативна програма "Околна среда 2007-2013г.", а също и за провеждане на национална кампания "Зелена България"
- Осигуряване на възнаграждения на участници в работни групи, инициирани от дирекция "Кохезионна политика за околна среда" и свързани с управлението и изпълнението на оперативна програма "Околна среда 2007-2013 г."
- Проект за финансиране на дейности, насочени към осигуряване на необходимата подкрепа и публичност за популяризиране на ОПОС
- Проект за осигуряване на средства за техническа помощ в областта на управлението на отпадъците
- Проект за изграждане на капацитет на звената, ангажирани с управлението и изпълнението на програмата

3.4.2 СРЕЩАНИ ВАЖНИ ПРОБЛЕМИ И ПРЕДПРИЕМАНИ МЕРКИ ЗА РЕШАВАНЕТО ИМ

Вж. т. 2.3. СРЕЩАНИ ВАЖНИ ПРОБЛЕМИ И ПРЕДПРИЕМАНИ МЕРКИ ЗА РЕШАВАНЕТО ИМ

4. ПРОГРАМИ ЕСФ: СЪОТВЕТСТВИЕ И КОНЦЕНТРАЦИЯ

Не е приложимо.

5. ПРОГРАМИ ЕФРР/КОХЕЗИОНЕН ФОНД: ГОЛЕМИ ПРОЕКТИ (КОГАТО Е ПРИЛОЖИМО)

„Интегриран проект за воден цикъл на гр. Враца”

Договорът за БФП между МОСВ и община Враца е подписан на 21 декември 2009 година. Сумата на предоставената БФП е 123 523 616 лв., а плановата дата за приключване за проекта е през януари 2016 г.

Първата копка по проекта е направена на 10 декември 2012 г.

Напредък по дейности:

1. *Дейност 1 - Подготовка на проект* – дейността е приключила.
2. *Дейност 2 – Управление на проект* - По отношение на техническа помощ за ЗИП, на 04 юли 2011 г. е подписан договор със Сдружение „Проджект – консултинг – Враца”, състоящо се от фирмите: Кооперация „София Консултинг Груп”, „Юни Проджект” ЕООД и „Уотъринженеринг” ООД. Експерти на изпълнителят участват като консултанти – дават експертни становища, участват в работни срещи по проекта. Имат постоянно действащ офис в гр. Враца с присъствие на пълен работен ден на ръководител проект и мениджър. Изпълняват одобрения обучителен план.
3. *Дейност 3 - Публичност и информация по проекта* - На 08 декември 2011 г. е подписан договор с консорциум „Агенция за информация и публичност”, състоящо се от фирмите „Михайлов ТВ” ООД и „Студио Р” ООД. На 08 май 2012 г. изпълнителят организира встъпителна конференция за публично представяне на проекта. Изготвя рекламни материали, сайт на проекта и публикации съгласно договора. Организира церемонията "Първа копка" по проекта – 10 декември 2012 г. Изработен е промоционален филм за проекта, който е излъчен по местната кабелна телевизия. Изпълнителят участва в провежданите работни срещи, поддържа сайта на проекта, публикува актуална информация във връзка с изпълнението на дейностите.
4. *Дейност 4 - Финансов одит* - На 29 август 2011 г. е подписан договор с „Глобъл Одит Сървисиз” ООД. Направени са 10 одитни проверки по проекта, като са обхванати всички документи до 31 декември 2012 г.
5. *Дейност 5 - Строителен надзор и др. услуги като подготовка на тръжни досиета, FIDIC договори и др.* - На 07 юни 2011 г. е подписан договор с „Консулгал БГ Партньърс“ за Строителен мениджмънт и строителен надзор на договори за строителство по ФИДИК.
6. *Дейност 6 - Покупка на оборудване:* Процедурата за избор на изпълнител е стартирала на 08 януари 2013 г. Има решение за избор на изпълнител и към 19 април 2013 г. тече срок за обжалване.
7. *Дейност 7 - Рехабилитация и реконструкция на захранващ водопровод - Проучване, проектиране и авторски надзор на магистрален водопровод от яз. Срекенска бара до гр. Враца.* На 30 август 2011 г. е подписан договор с „РЕКО

Инженеринг” ЕООД. След временно спиране, изпълнението е подновено. В Общината са представени готовите проекти. Същите се съгласуват с компетентните органи. До момента работният проект е съгласуван по ЗУТ с: ГДПБЗХ, НЦОЗА, ИАП след представяне на становища от ОПУ Монтана и Враца, „БТК” АД ; НЕК ЕАД ; ЧЕЗ Разпределение - Враца и Монтана; ВиК Монтана и Враца. От Общинските поземлени служби - Враца, Берковица, Вършец, Областна служба по геодезия, картография и кадастър - Монтана и Враца са получени заверени скици на поземлени имоти, в които се намират водните обекти по трасето на съществуващия азбесто-циментов водопровод. В Басейнова Дирекция - Плевен на 12 декември 2012 г. са внесени заявленията за получаване на разрешение за преминаване на водни обекти. На 12 декември 2012 са внесени писма за становища по работния проект в МЗХ. Обектът е обявен за национален обект с Решение № 471/11 юни 2012 г. на МС на РБ. *Рехабилитация на съществуващия стоманен захранващ водопровод от яз."Среченска бара" до Враца; подмяна на спирателни кранове, въздушници и др. и подмяна на азбесто-циментов захранващ водопровод.* Строителството не е стартирало, поради проблеми, свързани със съгласуването на работния проект от МЗХ и БД и издаването на разрешение за строеж от МРРБ. Подготвя се документация за обявяване на обществена поръчка за възлагане на строителството.

8. *Дейност 8 - Реконструкция на водоснабдителна мрежа – За дейности 9, 10 и 11:* На 25 юни 2012 г. процедурата е обявена отново и на 24 август 2012 г. е избран изпълнител на поръчката „Понсстройинженеринг” АД. Договорът е подписан на 05 декември 2012 г. Начална дата строителство е 17 декември 2012 г. Строителят е представил програма на Инженер, има технически доклад. Строителните дейности започват на 06 февруари 2013 г. в кв. „Бистрец”. Изпълнението на дейностите съгласно графика ще отнеме 16 месеца, като е заложена и една година за отстраняване на дефекти.
9. *Дейност 9 - Удължаване на канализационна мрежа* Вж. Дейност 8
10. *Дейност 10 - Реконструкция на канализационна мрежа –* Вж. Дейност 8
11. *Дейност 11 – Реконструкция ПСОВ:* На 11 септември 2012 г. е подписан договор за изпълнение на дейността. Договорът е в изпълнение.

График за изпълнение

Дейности	Начална дата	Крайна дата
1. Подготовка на проект - Дейности, свързани с подготовка на документацията по проектното предложение - тръжни досиета, проучвания, проектиране, работни срещи и др.;	Юли 2008 г.	Септември 2015 г.
2. Управление на проект	Май 2011 г.	Септември 2015 г.
3. Публичност и информация по проекта	Юли 2011 г.	Август 2015 г.
4. Финансов одит	Август 2011 г.	Септември 2015 г.
5. Строителен надзор и др. услуги като подг. на тръжни досиета, FIDIC договори и др.	Април 2011 г.	Септември 2015 г.

6. Покупка на оборудване	Юни 2012 г.	Март 2013 г.
7. Рехабилитация и реконструкция на хранващ водопровод	Юли 2012 г.	Септември 2014 г.
8. Реконструкция на водоснабдителна мрежа	Август 2012 г.	Август 2014 г.
9. Удължаване на канализационна мрежа	Септември 2011 г.	Август 2014 г.
9.1. Удължаване на канализационната мрежа - етап I	Септември 2011 г.	Септември 2013 г.
9.2. Удължаване на канализационната мрежа - етап II	Август 2012 г.	Август 2014 г.
10. Реконстр. канал. мрежа	Септември 2011 г.	Август 2014 г.
10.1. Реконструкция на канализационната мрежа - етап I	Септември 2011 г.	Септември 2013 г.
10.2. Реконструкция на канализационната мрежа - етап II	Август 2012 г.	Август 2014 г.
11. Реконструкция ПСОВ	Юни 2011 г.	Юни 2013 г.

Финансови параметри

Източници за финансиране на проекта (в лева)				Осигуряване на съфинансирането от бенефициента с външен заем от ЕИБ
Обща стойност на инвестицията	Принос на Общността (Кохезионен фонд)	Национално съфинансиране (държавен бюджет)	Съфинансиране от бенефициент – община Враца	
136 373 288	98 818 894	24 704 722	12 849 672	12 849 672
100%	72,5%	18%	9,5%	9,5%

Финансово изпълнение на проекта:

Авансово плащане към бенефициента – 24 704 723,20 лв. (20% от БФП)

Междинни плащания към бенефициента - 7 441 849.45 лв. (6,02% от БФП)

„Интегриран проект за воден цикъл на гр. Габрово”

Договорът за БФП между МОСВ и община Габрово е подписан на 23 февруари 2010 г. Сумата на предоставената БФП е 117 447 251,19 лв., а плановата дата за приключване за проекта е 23 юли 2015 г.

По проект „Интегриран проект за воден цикъл на гр. Габрово” по Договор № 58111-77-268 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се изпълняват следните дейности:

Дейност 1: Подготвителни дейности, необходими за изпълнение на проекта:

Дейност 1.1: Подготовка на технически спецификации за техническа помощ за подготовка на инвестиционни проекти и тръжна документация по ЗОП - дейността е приключила преди подписване на ДБФП.

Дейност 1.2: Подготовка на тръжно досие за обществена поръчка за реконструкция на ПСПВ - дейността е приключила.

Дейност 1.3: Окомплектоване на проекта - дейността е приключила преди подписване на ДБФП.

Дейност 1.4: Външни услуги - Приключила дейност в частта на възложеното до момента. Предстои възлагане съгласно необходимостта на проектното изпълнение. Аргументирана е необходимостта от провеждане на нова обществена поръчка с предмет „Предоставяне на консултантски услуги – извършване на предпроектни проучвателни дейности за довеждащ водопровод яз. Христо Смирненски – Пречиствателна станция за питейни води Габрово.“

Дейност 1.5: Съгласуване на проекти и разрешителни - през периода на докладване са извършени множество съгласувателни процедури във връзка с процедиране на изготвените работни проекти за ВиК мрежата - за етапи 1, 2 и 3. Предстоят последващи възлагания според хода на изпълнението и необходимостта.

Дейност 2: Дейности по инвестиционната програма, включваща: реконструкция на ПСПВ, ремонт на 4 помпени станции и изграждане на 1 нова, рехабилитация и подобряване на водоснабдителната система, разширяване на канализационна мрежа, рехабилитация на канализационна мрежа, реконструкция на ПСОВ, експлоатационно оборудване за ПСОВ, групирани както следва:

Дейност 2.1: Реконструкция ПСПВ - Сключен е договор за изпълнение на дейността на 01 ноември 2012 г. Договорът е в процес на изпълнение. издаден е сертификат за авансово плащане по договора. Към момента се подготвя идейният проект за бъдещата реконструкция за одобряване от Инженера и издаване на доклад за оценка на съответствието.

Дейност 2.2: Рехабилитация на водоснабдителна и рехабилитация и разширяване на канализационна мрежа 1/3 - Сключен е договор за изпълнение на дейността на 04 юни 2012 г. Договорът е в процес на изпълнение. Извършено е авансовото плащане по договора. Към момента се изпълнява СМР по подобекти съгласно работната програма на строителя. Подготвя се първото междинно актуване.

Дейност 2.3: Рехабилитация на водоснабдителната/канализационна мрежа 2/3 - Сключен е договор за изпълнение на дейността на 19 октомври 2012 г. Договорът е в процес на изпълнение. Извършено е авансовото плащане по договора. Към момента се изпълнява СМР по подобекти съгласно работната програма на строителя. Подготвя се първото междинно актуване.

Дейност 2.4: Рехабилитация на водоснабдителната/канализационна мрежа 3/3 - Сключен е договор за изпълнение на дейността на 17 август 2012 г. Договорът е в процес на изпълнение. Извършено е авансовото плащане по договора. Към момента се изпълнява СМР по подобекти съгласно работната програма на строителя. Подготвя се първото междинно актуване.

Дейност 2.5: Авторски надзор на СМР на линейна част - ВиК мрежа - Сключен е договор с изпълнител на 10 март 2011 г. Договорът е в процес на изпълнение предвид стартирането и реалното изпълнение на всички строителни договори за линейната част – ВиК мрежи. Разкрит е офис на място в гр. Габрово за изпълнение на постоянен авторски надзор на обектите. Текущо се извършва вписване в заповедната книга на строежите на проектантските предписания.

Дейност 2.6: Реконструкция на ПСОВ - Сключен е договор за изпълнение на дейността на 27 юли 2012 г. Договорът е в процес на изпълнение. Извършено е авансовото плащане по договора. Към момента е подготвен и се окомплектова идейният проект за бъдещата реконструкция за одобряване от Инженера и издаване на доклад за оценка на съответствието.

Дейност 3: Организационни и управленски дейности

Дейност 3.1: Подкрепа за ЗИП

Дейност 3.1.1: Техническа помощ за Звено за изпълнение на Интегриран проект за водния цикъл на гр. Габрово - Възложителят е прекратил поръчката на основание чл. 39, ал. 1, т. 5 от ЗОП. След процедурите по обжалване, компетентните органи са постановили решение, подкрепящо решението на възложителя. В тази връзка Община Габрово е предложила на МЗ на ОПОС да не реализира въпросната проектна дейност, като е представила аргументи за отпадане на необходимостта от нея и оттам - нецелесъобразност на разходване на проектния ресурс.

Дейност 3.1.2: Звено за изпълнение на проект - Съгласно Допълнително споразумение 5 към ДБФП е одобрена промяна в Концепцията за изпълнение и управление на проекта, съгласно която отпада необходимостта за ангажиране на специалисти от администрацията към ЗИП и съставът на ЗИП се увеличава с две щатни бройки за целите на ефективното проектно изпълнение. *За доставка на оборудване за ЗИП:* Сключен договор с изпълнител на 19 май 2011 г. Договорът е изпълнен с предаването и приемането на доставеното оборудване. *За Други административни разходи за офиса на ЗИП:* Изпълнен е договор за доставка на канцеларски, както и договор за счетоводно обслужване.

Дейност 3.2: Технически контрол при проектирането и строителен надзор на договори с договорните условия на ФИДИК Жълта и Червена Книга - Сключен договор с изпълнител на 23 март 2011 г. Договорът е в процес на изпълнение. Изпълнява се по отношение на всички вече сключени договори за строителство.

Дейност 3.3: Мерки за публичност и информация - дейността се изпълнява текущо от бенефициента и от изпълнител на договор 777-УР-10/25.10.2010 г. Договорът е в процес на изпълнение. Към момента са възложени и изпълнени разработка на презентационни материали, лого и интернет страница на проекта, начална конференция, церемония по първа копка, 6 работни срещи, 7 публикации, 1 работна конференция.

Дейност 3.4: Одит на проекта – Решението на възложителя е обжалвано пред Върховния административен съд.

График за изпълнение

Дейности	Начална дата	Дата на завършване
Подготвителни дейности, необходими за изпълнение на проекта:	Март 2008 г.	текущо
Подготовка на технически спецификации за техническа помощ за подготовка на инвестиционни проекти и тръжна документация по ЗОП	Март 2008 г.	Март 2008 г.
Подготовка на тръжно досие за обществена поръчка за реконструкция на ПСПВ	Юни 2008 г.	Март 2009 г.

Окомплектоване на проекта	Май 2008 г.	Май 2008 г.
Външни услуги	текущо	текущо
Съгласуване на проекти и разрешителни	текущо	текущо
Дейности по инвестиционната програма, включваща: реконструкция на ПСПВ, ремонт на 4 помпени станции и изграждане на 1 нова, рехабилитация и подобряване на водоснабдителната система, разширяване на канализационна мрежа, рехабилитация на канализационна мрежа, реконструкция на ПСОВ, експлоатационно оборудване за ПСОВ, групирани както следва:	Септември 2011 г.	Април 2014 г.
Реконструкция ПСПВ (и проектиране)	Октомври 2011 г.	Април 2014 г.
Рехабилитация на водоснабдителна и рехабилитация и разширяване на канализационна мрежа 1/3	Октомври 2011 г.	Април 2014 г.
Рехабилитация на водоснабдителната/канализационна мрежа 2/3	Март 2012 г.	Март 2014 г.
Рехабилитация на водоснабдителната/канализационна мрежа 3/3	Март 2012 г.	Март 2014 г.
Авторски надзор на СМР на линейна част - ВиК мрежа	Октомври 2011 г.	Април 2014 г.
Реконструкция на ПСОВ	Септември 2011 г.	Март 2014 г.
Организационни и управленски дейности	Октомври 2010 г.	Юли 2015 г.
Подкрепа за ЗИП	Август 2011 г.	Юли 2015 г.
Технически контрол при проектирането и строителен надзор на договори с договорните условия на ФИДИК Жълта и Червена Книга - Интегриран проект за водния цикъл на гр. Габрово	Март 2011 г.	Юни 2015 г.
Мерки за публичност и информация	Октомври 2010 г.	Юли 2015 г.
Одит на проекта	Юли 2011 г.	Юли 2015 г.

Финансови параметри

Източници за финансиране на проекта (в лева)				Осигуряване на съфинансирането от бенефициента с външен заем от ЕИБ
Обща стойност на инвестицията	Принос на Общността (Кохезионен фонд)	Национално съфинансиране (държавен бюджет)	Съфинансиране от бенефициент – община Габрово	
123 539 184	93 957 801	23 489 450	6 091 933	6 091 933

100%	76%	19%	5%	5%
------	-----	-----	----	----

Финансово изпълнение на проекта:

Авансово плащане към бенефициента – 23 489 450,24 лв. (20% от БФП)

Междинни плащания към бенефициента - 13 720 551,34 лв. (11,68% от БФП)

“Интегрираната система за управление на отпадъците на гр. София”

Проектът за интегрираната система за третиране на битовите отпадъци на Столична община, е цялостен проект, който предвижда изграждането на следните взаимосвързани компоненти:

- Депо за неопасни отпадъци;
- Завод за механично-биологично третиране на отпадъци;
- Инсталация за компостиране на зелени и биоразградими отпадъци, както и изграждането на съпътстващата инфраструктура, обслужваща тези обекти (водоснабдяване, пътища и електрозахранване).

В писмо от председателя на Европейската комисия Жозе-Мануел Барозо, се препоръчва одобрението на проекта да се извърши на два етапа:

- първи етап: изграждане на депо и инсталация за компостиране на зелени и биоразградими отпадъци, което ще даде възможност да се преустанови наказателната процедура на Република България;
- втори етап: изграждане на завод за механично-биологично третиране на отпадъци -след допълнителен анализ, във връзка с променените обстоятелства по отношение собствеността на Топлофикация София и възможността за по-ефективно използване на добитото от отпадъци гориво, което е основен продукт от завода за механично и биологично третиране.

Сключен е Договор за безвъзмездна финансова помощ № DIR-592113-C001 от 27 юли 2011 г., Допълнително споразумение №1 от 22 февруари 2012г. към договор за безвъзмездна финансова помощ №DIR-592113-C001/27.07.2011г. и Допълнително споразумение №1 от 22 февруари 2012г. към споразумение за изпълнение на Първи етап на проект за проект № DIR-592113-1-9 „Интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци на Столична община”, който се осъществява с финансовата подкрепа на оперативна програма “Околна среда 2007 – 2013 г.”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие/Кохезионния фонд. На 19 декември 2012 г. Европейската комисия одобри и втора фаза на проекта. Споразумението за изпълнение на втора фаза е сключено на 06 март 2013 г.

Информация за напредъка и планираните дейности по първи етап на проекта към настоящия момент:

- 1) **„Изграждане на депо за неопасни отпадъци на площадка „Садината” – с. Яна**”. На 26 август 2011 г. е сключен договор с ДЗЗД „Обединение Геотехмин-Унико” на обща стойност 25 167 088,87 лв. Строителната площадка е открита на 29 август 2011 г.

На 29 октомври 2012 г. е подписан Акт Образец 15 за установяване годността за приемане на строежа. Издадено е от ДНСК Разрешение за ползване № СТ-05-2097/27.12.2012 г., отнасящо се до следните подетапи и подобекти:

Подетап 1 с подобекти: Ограда; КПП, кантар и приемна; площадкови ВиК мрежи и ел. съоръжения; противопожарен резервоар и помпена станция; станция за измиване и дезинфекция; охранителен канал 1; експлоатационен път от км 0+00 до км 0+550, от км 0+1700 до км 0+2057.76; разпределителна кранова шахта; сграда решетки и ПС; резервоар за инфилтрат система за подпочвени води; депо за неопасни отпадъци вертикална планировка клетки 1 и 2 в т. ч. дига 1 и стена от габиони; долен изолационен екран клетка 1; система за инфилтрат клетка 1;

Подетап 2 с подобекти: административна сграда; ремонтна работилница; гараж навес, ПСОВ технологична сграда; резервоар от Хан Богров; резервоар за МБТ; площадкови комуникации и пътища на ПСОВ; сграда за смесителен резервоар, пясъкозадържател и помпена станция, експлоатационен път от км 0+550 до км 0+1700; агрегат ПСОВ; клетка 2 долен изолационен екран; клетка 2 система за инфилтрат; районно осветление; задържателен резервоар от атмосферни води; охранителен канал 3; помпена станция за битово-фекални води; система за атмосферни води около дига и по дига 1; вертикална планировка на приемна зона и настилки;

Подетап 3 с подобекти: Ландшафтно оформяне; охранителен канал 2; канавка.

- 2) **„Проектиране и строителство на инсталация за компостиране на зелени и биоразградими отпадъци на площадка „Хан Богров” – с. Горни Богров**.

Сключено е Договорно споразумение (Договор) №РД-55-301/05.06.2012г. с Обединение "ЕГЕРСМАН&КО". Датата, от която започва да тече срокът за изпълнение на договора е 11 юни 2012 г. Одобрена е работната програма на Изпълнителя от Инженера.

Изпълнени са следните дейности:

- Административна сграда (**подобект №1**) - изпълнение на обратни насипи, кофраж и армировка за рандбалки;
- Механичен цех (**подобект №2**)- изпълнен е кофраж, армировка и бетон за единични фундаменти, рандбалки и ремонтни шахти (за шахтите е изпълнен само кофража), монтирани са анкерните групи за металните колони, изпълняват се обратни насипи с трамбоване на пластове до ниво горен ръб монолитни фундаменти;
- Резервоар отпадъчни битови води (**подобект №5**) – масов изкоп I-ви етап;
- Резервоари за технологични, противопожарни и дъждовни води и помпени станции към тях (**подобекти № 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26**) – изпълнен е масов изкоп I-ви етап и предвидените по ПБЗ мерки за тези подобекти. Започнало е изпълнението на сондажни кладенци за водочерпене;
- Хале за доставка и предварителна (механична) обработка на зелени отпадъци (**подобект № 10**) - **завършени** са работите по фундаментите на сградата, както и обратните насипи с трамбоване на пластове до ниво горен ръб монтажна чашка. Изпълнен е монтаж и замонолитка на сглобяеми стоманобетоннови колони. Изпълнява се кофраж и армировка за стоманобетоннови оградни стени;
- Зала за подготовка за зареждане и изпразване на компостните клетки (зелен компост, **подобект № 11**) - **завършени** са работите по фундаментите на

сградата, както и обратните насипи с трамбоване на пластове до ниво горен ръб монтажна чашка. Изпълнен е монтаж и замонолитка на сглобяеми стоманобетонкови колони. Изпълнява се кофраж и армировка за стоманобетонкови оградни стени;

- Компостни клетки и инсталация за филтриране на въздуха (зелен компост – **подобект № 12**) – изпълнен е масов изкоп, положен е подложният бетон;
- Хале за допълнително зреене на зелен компост (**подобект № 13**) - **завършени** са работите по фундаментите на сградата, както и обратните насипи с трамбоване на пластове до ниво горен ръб монолитен фундамент. Изпълнява се монтаж и замонолитване на сглобяеми стоманобетонкови колони;
- Склад за пресяване и съхранение на готов зелен компост (**подобект № 14**) - **завършени** са работите по фундаментите на сградата (единични и ивични), както и обратните насипи с трамбоване на пластове до ниво горен ръб монолитен фундамент;
- Зала за доставка и предварителна (механична) обработка био отпадъци (**подобект № 15**) - **завършени** са работите по фундаментите на сградата (единични и ивични), както и обратните насипи с трамбоване на пластове до ниво горен ръб монтажна чашка. Изпълнява се монтаж и замонолитване на сглобяеми стоманобетонкови колони;
- Зона за анаеробно компостиране (био компост – **подобект № 16**) – изпълнен е масов изкоп (биореактор и буферни резервоари), положен е подложният бетон (под фундамент биореактор), изпълнен е кофраж, армировка и бетон за ивични фундаменти (биореактор и буферни резервоари);
- Компостни клетки и инсталации за филтриране на въздуха (био компост – **подобект № 17**) – **завършени** са работите по фундаментите на сградата (хале за зареждане и изпразване на компостни клетки), изпълняват се обратните насипи с трамбоване на пластове до ниво горен ръб монтажна чашка. Изпълнен е масов изкоп за компостни тунели и частично е положен подложният бетон;
- Склад за пресяване и съхранение на готов био компост (**подобект № 18**) - **завършени** са работите по фундаментите на сградата (единични и ивични), както и обратните насипи с трамбоване на пластове до ниво горен ръб монолитен фундамент;
- Контролна зала (**подобект № 19**) – изпълнени са масов изкоп и подложен бетон.
- Автокантари (**подобект № 3**), Паркинги (**подобект № 4**), Резервоар отпад. води-инфилтрат (**подобект № 6**), Тръбен кладенец (**подобект № 7**), Открита площадка – склад суровина зелени отпадъци (**подобект № 8**), Трафопостове (**подобект № 9**) - не се работи;

3) *„Консултант по смисъла на ЗУТ, който да извършва оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и упражнява строителен надзор и осъществяване на функциите на инженер по смисъла на ФИДИК“.*

На 26 август 2011 г. е сключен договор с Обединение "ИГИП КИГ - ИЦЕПЕ - ХИС /АЙ СИ АЙ ЕЙЧ/. Към момента Изпълнителят извършва надзор на строителството на депото за неопасни отпадъци "Садината". След сключване на Договорно споразумение (Договор) № РД-55-301/05.06.2012г. с Обединение "ЕГЕРСМАН&КО", на Обединението е приведен по ценов компонент за Инсталация за компостиране на зелени и биоразградими отпадъци (площадка "Хан Богров") - аванс 21%. Изпълнителят извършва надзор на строителството на Площадка „Хан Богров“.

4) *„Оптимизация на сепариращата инсталация на депото за неопасни отпадъци „Суходол“.*

Дейността е приключила през 2011 г. Разходът е включен в искане за средства и е възстановен.

5) **Пилотен проект за разделно събиране на отпадъци в райони „Овча Купел” и „Кремиковци”.**

Сключен е договор № РД-55-761/27.12.2012 г., с изпълнител "Евромаркет Кънстракшън" АД на стойност 2 687 745,64 лв. с ДДС. Изплатен е аванс - 537 549,13 лв.

6) **„Управление на проекта”.**

Звено за изпълнение на проекта (ЗИП) е създадено през ноември 2011 г. за целите на изпълнението на проекта със Заповед № РД-09-01-430/02.11.2011 г., заменена със Заповед № РД-09-01-396/16.11.2012 г. на кмета на Столична община. Съгласно Концепцията за управление на проекта, представляваща Приложение № 1 към Допълнително споразумение № 56-184/22.02.2012 г. на договора за БФП № DIR-592113-C001/27.07.2011 г., е създадено Звено за надзор на услугите (ЗНУ) съгласно одобрената организационна схема. ЗНУ е под-единица на Звеното за изпълнение на проекта. Столична община възнамерява да използва ЗНУ екипа като главна платформа за последващата експлоатация на цялата интегрирана система.

7) **„Одит на проекта”.**

На 29 юни 2012 г. е сключен договор № РД-55-346 с „Глобъл Одит Сървисез” ООД. Стойността на договора е 28 440 лв. с ДДС. На 06 август 2012 г. е одобрен одитния план на Изпълнителя, в съответствие с който, до момента са представени: 5 междинни доклада за одит и одитни доклади по 10-то и 12-то искане за възстановяване на средства от ОПОС.

8) **„Публичност”.**

На 30 юли 2012 г. е обявена тръжната процедура по ЗОП за избор на изпълнители с предмет: „Изпълнение на мерки за информация и публичност в рамките на проект № DIR 592113-1-9 - „Изграждане на интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци на Столична община”, по три обособена позиции. Подадени са девет оферти, като отварянето на им се състоя на 12 септември 2012 г.

С Решение № СО-РД-09-03-16/30.01.2013 г., на основание чл. 39, ал 1, т. 5 от ЗОП, е прекатена процедурата за възлагане на обществена поръчка за “Изпълнение на мерки за информация и публичност в рамките на Проект № DIR-592113-1-9 „Изграждане на интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци на Столична община”.

Информация за напредъка и планираните дейности по втори етап на проекта към настоящия момент:

Във връзка с изпълнението на **Фаза II** на 06 февруари 2012 г. Столична община обяви обществена поръчка за Проектиране и строителство на завод за Механично-биологично третиране (МБТ) на отпадъци с производство на RDF – гориво”. Срокът за подаване на оферти изтече на 30 март 2012 г. Отварянето на офертите се състоя на 02 април 2012 г. Предстои избор на изпълнител.

	Начална дата (А)	Крайна дата (В)
1. Предварително проучване:	12/07/2007	31/08/2009

2. Анализ на разходи-ползи (включително финансов анализ)	24/10/2008	16/02/2009
3. Оценка на въздействието върху околната среда:	17/03/2008	15/12/2008
3.1. Разглеждане на решението по ОВОС според резултатите от анализа на разграждането	08/2011	02/2012
4. Екологична оценка:		
4.1. ПУП - План за регулация и застрояване за отреждане на терен на площадка на площадка „Хан Богров”	12/03/2007	15/01/2008
4.2. ПУП - План за регулация и застрояване за отреждане на площадка за изграждане на съоръжения за третиране на неопасни отпадъци, местност „Садина”	02/07/2008	20/10/2008
5. Оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони НАТУРА 2000	17/03/2008	15/12/2008
6. Комплексно разрешително	04/08/2009	30/04/2012
7. Разрешително по Закона за водите	10/02/2009	01/09/2010
8. Проектиране (идейни проекти):		
8.1. Депо за неопасни отпадъци	03/03/2008	11/09/2008
8.2. Завод за МБТ	03/03/2008	07/01/2008
8.3. Инсталации за компостиране	03/03/2008	27/10/2008
9. Проектиране (работни проекти):		
9.1. Обекти на съпътстващата техническа инфраструктура	24/09/2008	23/09/2009
9.2. Депо за неопасни отпадъци	27/06/2009	04/01/2010
9.3. Завод за МБТ	30/04/2013	30/10/2013
9.4. Инсталации за третиране на зелени и биоотпадъци	01/06/2012	01/09/2012
10. Разрешително за строеж:		
10.1. Завод за МБТ и депо за неопасни отпадъци	20/03/2009	30/07/2009
10.2. Инсталации за компостиране	20/03/2009	30/07/2009
10.3. Депо за неопасни отпадъци	20/03/2009	30/07/2009
11. Изготвяне на документация за провеждане на процедура за възлагане на обществени поръчки:		
11.1. Проверка на проекта «Изграждане на	07/2011	11/2011

интегрирана система от съоръжения за третиране на битови отпадъци на Столична община» в съответствие с изискванията на ОПОС		
11.2. Изпълнение на мерки за информиране и популяризиране	07/2011	01/2012
11.3. Пилотен проект за разделно събиране в 2 района на София	01/08/2011	01/2012
12. Стартирани тръжни процедури		
12.1. Строителен проект и изграждане на завод за биологично третиране	26/09/2011	
12.2. Проверка на проекта «Изграждане на интегрирана система от съоръжения за третиране на битови отпадъци на Столична община» в съответствие с изискванията на ОПОС	25/11/2012	
13. Тръжни процедури, които се очаква да се обявят		
13.1. Проектиране и изграждане на инсталация за МБТ	15/01/2012	
13.2. Изпълнение на мерки за информиране и популяризиране	01/2012	
13.3. Пилотен проект за разделно събиране в 2 района на София	01/2012	
14. Етап на строителство/Договор за строителство:		
14.1. Инсталации за третиране на зелени и био отпадъци (площадка Хан Богров»)	01/09/2012	12/2013
14.2. Депо за неопасни отпадъци (площадка Садината)	26/08/2011	24/10/2012
14.3. Спомагателна техническа инфраструктура	06/08/2009	31/12/2011
14.4. Обновяване на съществуващата общинска техническа инфраструктура	13/10/2010	31/01/2011
14.5. Завод за МБТ (площадка Садината)	30/10/2013	31/12/2014
15. Етап на експлоатация:		
15.1. Инсталации за компостиране (площадка „Хан Богров”)	01/02/2012	30/03/2033
15.2. Завод за МБТ (площадка „Садината”)	01/06/2012	30/03/2033
15.3. Депо за неопасни отпадъци (площадка „Садината”)	01/11/2011	30/03/2033

15.4. Обекти на съпътстващата техническа инфраструктура	01/06/2012	30/03/2033
---	------------	------------

Източници за финансиране на проекта (в лева)				Осигуряване на съфинансирането от бенефициента с външен заем от ЕИБ
Обща стойност на инвестицията	Принос на Общността (Кохезионен фонд)	Национално съфинансиране (държавен бюджет)	Съфинансиране от бенефициент – Столична община	
359 435 408	217 825 359,8	38 439 769,38	103 170 279	103 170 279
100 %	60,60%	10,69%	28,70%	28,70%

Финансово изпълнение на проекта:

Авансово плащане към бенефициента – 19 769 840,23 лв. (20% от БФП за фаза I)

Междинни плащания към бенефициента - 40 964 077,17 лв. (41.44% от БФП за фаза I)

Големи проекти, чакащи одобрение от ЕК

За оценка в Европейска комисия през януари 2012 г. са изпратени проектите “Интегриран проект за водите на град Пловдив – Фаза 1” на стойност над 142,2 млн. лв. (БФП - близо 125,9 млн. лв., съфинансиране от общината - над 16,3 млн. лв.) и “Интегриран проект за подобряване на водния сектор в град Добрич – Фаза I” на стойност над 112,8 млн. лв. (БФП - над 102,5 млн. лв., съфинансиране от общината - над 10,32 млн. лв.). В началото на месец март 2012 г. за оценка е подаден и „Проект за рехабилитация на водоснабдителната и канализационната мрежа с изграждане на ПСОВ за гр. Асеновград” на стойност над 109 млн. лв.

На 19 март 2012 г. от страна на Европейска комисия са изпратени писма с искане за допълнителни разяснения по първите два проекта във връзка с допустимостта на разходите за ДДС, казуси във връзка с държавни помощи, собствеността и управлението на ВиК инфраструктурата и др. Отговори от страна на УО на ОПОС, след съгласуване със засегнатите общини, допитване до Министерство на финансите и Министерство на регионалното развитие и благоустройството, са изпратени в средата на месец август 2012 г. През ноември същата година ЕК изпраща ново писмо с коментари по проектните предложения, като проблемни остават допустимостта на ДДС и казусите във връзка с държавните помощи.

Към края на първото тримесечие на 2013 г. развитие по основните казуси по проектите на общините Добрич и Пловдив няма.

С оглед продължаващата оценка в ЕК, мащаба на проектите и приближаващия край на настоящия програмен период, на 1 март 2013 г. Министерски съвет на РБ даде съгласие министърът на околната среда и водите, в качеството си на Договарящ орган по ОП „Околна среда 2007 - 2013 г.", да подпише договорите за предоставяне на БФП с общините Пловдив и Добрич, преди окончателното одобрение на проектите от Европейска комисия. В случай на невъзможност да бъдат осигурени средства в пълен

размер от Кохезионния фонд на ЕС, разликата ще бъде осигурена от държавния бюджет, при спазване изискванията на Закона за устройството на държавния бюджет.

На 17 февруари 2012 г. са подписани предварителни споразумения за БФП с общините Пловдив и Добрич. Това дават възможност за обявяване на обществените поръчки за избор на изпълнители за основните дейности по проектите, като напредъкът по проектите е следният:

3.1. Интегриран проект за подобряване на водния сектор в град Добрич – Фаза I

През втората половина на месец март 2012 г. община Добрич обяви обществена поръчка за „Реконструкция и рехабилитация на водопроводна и канализационна мрежи на гр. Добрич, етап 1”, включваща 5 обособени позиции за инвестиционните дейности по ВиК мрежата в града. По три от позициите (на обща стойност 38,7 млн. лв.) са избрани изпълнители, като договорите с тях ще се подпишат веднага след сключване на договора за БФП с МОСВ. По другите две позиции (на обща стойност 17,5 млн. лв.) оценката на оферти е върната от ВАС на етап техническа оценка на офертите.

Относно обществена поръчка за „Реконструкция и разширение на ПСОВ Добрич” (21,4 млн. лв.), комисията е на етап проверка на „административно съответствие“ на подадените оферти.

По обществената поръчка за избор на изпълнител за оценка на съответствието и строителен надзор на проекта тече обжалване избора на изпълнител пред Върховен административен съд.

3.2. Интегриран проект за водите на град Пловдив – Фаза 1

Обществената поръчка за избор на изпълнител за „Реконструкция на водопроводна и канализационна мрежа на гр. Пловдив“ е разделена в 3 обособени позиции с индикативна стойност 31,8 млн. лв. Обявлението е публикувано през месец април, като в края на март 2013 г., след обжалване, вече са избрани изпълнители по трите позиции.

Процедурата за избор на изпълнител за реконструкция и доизграждане на ПСОВ е с индикативна стойност 53,5 млн. лв., обявена е през февруари 2012 г., като към края на март процедурата се обжалва пред ВАС.

По избора на изпълнители на строителен надзор на строителството на ВиК мрежа и ПСОВ (две обособени позиции) има издадено решение на кмета на община Пловдив, жалбите пред КЗК, по което са отхвърлени и тече срок за обжалване пред ВАС.

Обявени са поръчките за избор на изпълнител за одит на проекта, публичност и визуализация и извършване на техническа помощ, като към края на месец март 2013 г. комисиите продължават работата си.

6. ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ

Виж т. 3.4. Приоритетна ос 4 “Техническа помощ”.

7. ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Информация в съответствие с чл. 4, ал. 2 от Регламент (ЕО) № 1828/2006, включително постижения, примери и посочване на значими събития.

МЕДИЙНО ПОКРИТИЕ

ПЕЧАТНИ МЕДИИ

Мерките за информация и публичност гарантират прозрачността на процеса на управление и изпълнение на програмата и допринасят за засилване на общото доверие към работата на ОПОС. В първите години от одобрението на програмата е изразходван ограничен ресурс, като активното популяризиране е започнало през 2010 г. През 2012 г. информационното популяризиране на ОПОС постигна целите си. Доказателство за това са и резултатите от провеждания ежедневен медиамониторинг, който показва, че присъствието на ОПОС сред най-отразяваните програми е устойчиво. Работата на ОПОС е отразена в над 4 300 интервюта, репортажи, публикации и др. Медиен интерес предизвикваха всички мероприятия, свързани с различните етапи по изпълнението на проектите по трите приоритетни оси на програмата - подписване на договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с общини /146 бр. за 2012 г./, церемонии по първа копка, както и откриване на вече завършени обекти, финансирани със средства по програмата.

Целта на тези мерки за публичност е да повишават осведомеността на широката общественост и да съдействат за по-голямо разбиране на обхвата, целите и резултатите на програмата. Тази цел бе постигната чрез съвместната работа с комуникационните партньори - различните електронни медии. Чрез тях се дава възможност комуникацията с обществеността да бъде осигурена ефективно. През 2012 г. отразяването на дейностите, свързани с публичността на програмата беше най-активно със следните телевизии: БНТ, БиТиВи, Нова телевизия и Телевизия Европа. Излъчванията с рекламен характер в тези медии бяха съпътствани и от редица репортажи, участия в дискусии и интервюта с представители на МОСВ, бенефициентите и изпълнителите на проекти по програмата. Това позволи сложната тематика, свързана с управлението на структурните фондове и опазването на околната среда да бъде тълкувана и коментирана по един достъпен за широката публика начин. Благодарение на това съвместно партньорство, резултатите от работата на ОПОС достигнаха до голям кръг от зрители, тъй като четирите телевизии излъчват в национален ефир и се радват на широк обществен интерес, като в същото време покриват различни целеви групи от обществото.

Репортажите и дискусиите по БНТ, Телевизия Европа и Нова телевизия бяха реализирани качествено, навреме, без проблеми в комуникацията с отговорните за това лица. Точно, коректно и професионално бяха отразявани всички мероприятия свързани с публичността. По този начин беше подчертана ролята на ОПОС като инструмент за постигане на политиката за опазване на околната среда и бе популяризиран приносът на Европейския съюз. Бяха отразявани проекти на различни бенефициенти – общини, неправителствени организации, структури на МОСВ, граждански сдружения. От друга страна, медийните изяви подпомагат и промяната на обществените нагласи с цел запазване на резултатите, постигнати чрез проектите, финансирани по програмата.

Отразяването на публичността на ОПОС в радиата БНР, Дарик радио, БТВ Радио груп (БТВ Радио, Джаз ФМ, Класик ФМ, Зи рок, Мелъди) и Емис радио груп (ФМ+, Фреш, Стар ФМ) се изразяваше в излъчвания с рекламен и информационен характер, включително аудио клипове, репортажи, информационни рубрики, участия в дискусии и интервюта. Благодарение на това съвместно партньорство, резултатите от работата на ОПОС достигнаха до голям кръг от слушатели. Две от радиостанциите /БНР и Дарик радио/ излъчват в национален ефир и се радват на широк обществен интерес. Другите две радиостанции са едни от най-слушаните в радио ефира. И четирите покриват различни целеви групи от обществото.

В допълнение към обичайните методи за информиране на обществеността, за оперативната програма и приноса на ЕС към постигането на целите на политиката за околна среда и подобряване на качеството на живот на хората, УО търси възможности за гъвкаво и интересно популяризиране на темата за опазване на околната среда. В тази връзка, е и провеждането на Национална кампания „Зелена България”, продиктувано от стремежа на ОПОС по интересен и достъпен начин да представи пред широката общественост резултатите от проектите, които се изпълняват по програмата, но също така да мотивира и стимулира бенефициентите качествено и своевременно да изпълняват проекти си. Чрез кампанията се променя мисленето на гражданите в посока опазване на околната среда. Представя значението на заобикалящата ни природа и поставя в контекст сложните инфраструктурни проекти, които основно се финансират по оперативната програма. Само чрез широко обществено осъзнаване на значимостта на околната среда и необходимостта от усилия на всеки един от нас за опазването ѝ, можа да се постигнат устойчиви резултати със средствата на европейските данъкоплатци.

Национална кампания „Зелена България” се провежда в три категории: за най-зелен бизнес, за най-активна община по Оперативна програма "Околна среда" и за най-зелен град.

В категорията „Зелен бизнес” участие взеха над 30 фирми от цялата страна. На 19 юни 2012 г. бяха наградени инициативи, които са представени от компании, за които опазването на околната среда не е част от основния им предмет на дейност, и които са замислени и изпълнени от компанията със собствени средства, посвещавайки време, ресурси и средства в грижа за околната среда. Те се отличават с полезност, оригиналност и показват дългосрочно мислене и перспектива. Отличия бяха дадени на проект за залесяване и ликвидиране на нерегламентирани сметища, на програма за залесяване, на система за проследяване на дървесината, която гарантира опазване на горските видове, на дейността на неправителствена организация по опазване и възстановяване на гори в 10 български природни парка, които са част от „Натура 2000”. На церемонията беше връчена и една специална награда на софийска болница за изграждане на паркови пространства. Наградите бяха връчени от трима министри - на околната среда и водите, министъра на финансите и на икономиката, енергетиката и туризма. Кампанията получи мащабно отразяване във всички печатни и електронни медии.

За поредна година категорията за **най-активна община бенефициент по оперативната програма** се осъществи в партньорство с Националното сдружение на общините в България /НСОРБ/. Превърналата се в традиция ежегодна среща на българските общини е мястото, където местната власт отчита постигнатото и решава актуалните проблеми. Определянето на отличилите се в тази категория беше направено по обективни критерии – бързо преминал през оценка, добре подготвено проектно предложение, добро управление на проект и др. Награждаването се проведе на организираната годишна работна среща от НСОБ на 16 октомври 2012 г. Наградени бяха 10 общини в шест категории.

Категорията за **“Най-зелен град”** се осъществява в партньорство с Дарик радио. Редуцираните емисии парникови газове и спестената енергия в резултат от осъществени мерки за енергийна ефективност от общините бяха основният критерий при номинирането на градовете в тази категория. С цел да бъде спазено изискването за равнопоставеност и обективност, Министерството на околната среда и водите извърши проучване на 91 изпълнени общински проекти, финансирани от фонд „Козлодуй”, Националният доверителен екофонд и Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Между тях бяха отличени по един град в шест категории според броя на населението в съответната община. През 2012 г. бяха връчени и две поощрителни награди за реализация на проекти „За приветлива градска среда”.

С цел запазване на ангажираността на обществеността с идеята за зелен начин на живот и партньорство с природата, в двете радиогрупи – БТВ Радио Груп и радиата от Групата на FM+ се излъчваха „еко послания”. Те освен че бяха в унисон с цялата концепция на кампанията, но и чрез тях се популяризираше зеления начин на живот. Посланията призоваваха към пестене на енергия, вода, рециклиране на отпадъците и други идеи щадящи природата. В рамките на това присъствие бяха излъчени и подканващи послания до 15 секунди и еко-рубрики до 60 сек., разпределени на две вълни: лятна и есенна тема. Посланията бяха позиционирани извън рекламен блок, между песни в рамките на прайм тайма. По този начин идеята за начин на живот в синхрон с природата, името на Оперативната програма и МОСВ звучаха като едно цяло и подчертаваха грижата, която се полага за околната среда и бъдещето.

В съвместната работа с БТВ Радио групата през 2012 г. беше реализирана още една нова инициатива „Зелена идея”. Основната цел, която си постави „Зелена идея”, бе по забавен и приятен начин да събере на едно място свежи идеи за опазването на околната среда и да се насочи вниманието към уникалните места в българската природа. Кампанията даде възможност на всеки да предложи идея или да изрази мнение как страната ни да стане още по-красива като сподели и покаже какво и как би променил в града, в който живее, в парка, в който се разхожда или в планината и морето, които обича като сподели снимка с най-красивото за него място в България, провокиращо в него еко отношение към природата ни. За 5 месеца се събраха повече от 1 200 полезни идеи и невероятни снимки. Участваха над 4500 човека. Идеите се споделяха на специален микросайт на кампанията <http://www.zelenaidea.bg/>, като по този начин те достигаха до още много хора. Всеки можеше да преглежда публикуваните снимки и идеи, да ги харесва или да ги споделя във Facebook и другите социални мрежи. Кампанията продължи до 23 ноември 2012 г., като в същия ден бяха изтеглени и обявени в ефира на радио NJoу победителите в кампанията. На специална церемония, която се проведе на 26 ноември 2012 г., бяха наградени печелившите участници в кампанията.

ПЕЧАТНИ МАТЕРИАЛИ

През 2012 г. беше отпечатана брошура за напредъка на ОПОС. В нея беше представен общият напредък на програмата и добри практики по приоритетните оси.

ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦА НА ОПОС

През 2012 г. продължи актуализирането на съдържанието на страницата на ОПОС. Сайтът на програмата в глобалната мрежа е достъпен на адрес: www.ope.government.bg, както и от www.moew.government.bg. Ефективното използване на тези страници, както и на единния информационен портал, посветен на структурните фондове - www.eufunds.bg, подпомагат бързото и навременно разпространение на информацията.

Съдържанието на сайта включва следните 18 секции:

1. Обща информация
 - 1.1 Управляващ орган
 - 1.2 Междинно звено
 - 1.3 Приоритетни оси

- 1.4. Финансова рамка
- 2. Актуално
 - 2.1 Новини
 - 2.2. Събития
 - 2.3. Информационни материали
 - 2.4. Кариери
- 3. Програмиране 2014 – 2020
 - 3.1. Проекти на регламенти
 - 3.2. Презентации
 - 3.3. Работна група
 - 3.4. Интегрирани не околната среда и климата
- 4. Напредък
 - 4.1. Сектор „Води”
 - 4.2. Сектор „Отпадъци”
 - 4.3. Сектор „Биоразнообразие”
 - 4.4. Изпълнени проекти
 - 4.5. Проекти в изпълнение
- 5. Бенефициенти
 - 5.1 ВАЖНИ СЪОБЩЕНИЯ
 - 5.2. Състояние на проекта
 - 5.3. Симулационен модел
 - 5.4. Графични стандарти
- 6. Комитет за наблюдение
 - 6.1 Протоколи от заседанията
 - 6.2. Доклади за напредък
 - 6.3 Презентации
- 7. Обяви за проектни предложения
 - 7.1. Предстоящи обяви
 - 7.2. Актуални обяви
 - 7.3. Обяви с изтекъл срок
 - 7.4 Индикативна годишна работна програма
- 8. Одобрени проекти
- 9. Неодобрени проекти
- 10. Документи
 - 10.1. Нормативна база
 - 10.2. Европейско законодателство
 - 10.3. Българско законодателство
 - 10.4. Наръчници, указания, ръководства
 - 10.5. Допускани грешки и нарушения
 - 10.6. Становища на УО и МЗ
 - 10.7. Други
- 11. Сигнали за нередности

12. Въпроси и отговори
13. Обществени поръчки
14. Интерактивна карта
 - 14.1. Сектор Води
 - 14.2. Сектор Биоразнообразие
 - 14.3. Сектор Отпадъци
15. Оценка на програмата
16. Речник
17. Контакти
18. Полезни връзки
19. Изяви в медиите

През 2012 г. на страницата на ОПОС са публикувани 7 обяви за текущи процедури по ОПОС. Създадена е секцията „Интерактивна карта”, с подсекции интерактивни карти по приоритетни оси – „Води”, „Отпадъци” и „Биоразнообразие”. В тази секция на картата на България с определени точки са представени проектите в изпълнение, изпълнените проекти и проектите в оценка.

Новосъздадена е и секцията „Изяви в медиите”, която беше подсекция в секция „Актуално”. Нови подкесции са също така „Кариери” в секция „Актуално”, подкесции „Работна група” и „Интегриране на околната среда и климата” в секция „Програмиране 2014-2020”, която съдържа обща информация за следващия програмен период, проекти на регламенти на Европейската комисия, презентации и др.

На всеки две седмици се актуализира секция „Напредък” на оперативната програма, която представя в текстови и графичен формат развитието на ОПОС. Категорията включва множество подкатегории, като информацията е представена по сектори – води, отпадъци и биоразнообразие. Специално внимание е отделено на вече изпълнените проекти, както и проектите в изпълнение. Представен е снимков материал, графики и текстова част.

През 2012 г. бяха подобрени функционалностите на административния панел. Например в подкатегориите „Новини” и „Събития” могат да се качват снимкови галерии и видеа. Всяка пресинформация е публикувана със снимков материал.

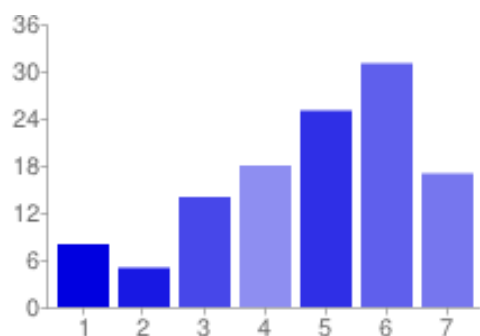
Към края на 2012 г. страниците на интернет сайта са 1095. През 2012 г. са разработени и добавени още 410 страници.

За периода 01 януари 2012 г. до 01 януари 2013 г. са регистрирани над 125 082 посещения, като уникалните посещения са 47 699.

Най-посещавани рубрики на интернет страницата са секциите: **Актуално, Обяви за проектни предложения, Бенефициенти и Документи.**

С цел въвеждане на подобрения, сред посетителите на сайта на ОПОС беше проведено проучване относно качеството на уеб страницата. Статистиката показва обща удовлетвореност и добро качество на уеб страницата. Според резултатите сайтът има добра функционалност, достъпност и е ориентиран към потребителите.

Каква оценка бихте поставили на възможностите за достигане до различните категории, заглавия, под-страници на сайта (навигацията, осигурени са няколко начина за достигане)

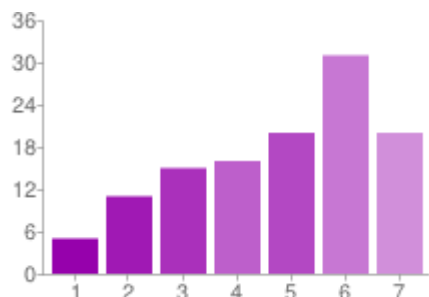
Много лоша

Отлична

Информацията на уебсайта се актуализира редовно. Съгласни ли сте с това твърдение?

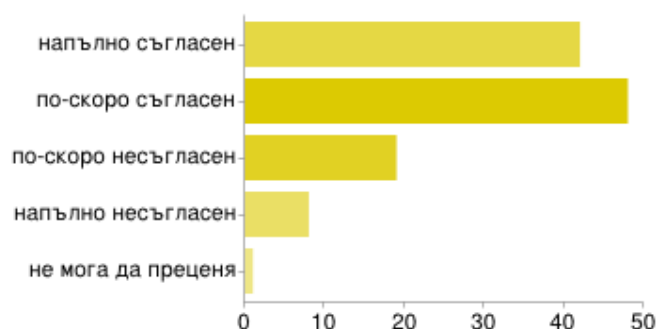
Доколко този уебсайт допринася за повишаване на Вашите положителни нагласи към ОПОС?

В най-ниска степен

В най-висока степен

Интернет страницата на ОПОС има добра графична визия. Съгласни ли сте с това твърдение?

Страницата на ОПОС е добре структурирана и лесно намирам информацията, която търся.

Съгласно изискванията на Регламент 1828/2006 на интернет страницата на ОПОС се поддържа актуален **списък с бенефициентите** по програмата.

ИНФОРМАЦИОННИ СЪБИТИЯ

Някои от общите цели, които са неразделна част от задълженията на УО са повишаване на осведомеността сред широката общественост за ОП „Околна среда“ и за приноса на Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС за България, осигуряване на прозрачност и информация от практическо значение за всички идентифицирани целеви групи, както и запознаване на бенефициентите с техните отговорности при изпълнението на операции по ОПОС, включително и с техните отговорности, свързани с осигуряването на информация и публичност.

Информационните събития са насочени главно към потенциалните бенефициенти, към бенефициентите и комуникационните партньори. В тази връзка 2012 г. беше изключително наситена година откъм публични и информационни събития. В началото на годината министърът на околната среда и водите Нона Караджова подписа 23 договора за подобряване състоянието на застрашени местности, животински и растителни видове на територията на страната. Общата стойност на договорите е 21 млн. лв. Министър Караджова връчи и 4 договора на природозащитни организации на стойност общо два милиона и половина лева и един договор за 900 хил. лв. на регионалната дирекция по горите в Берковица за опазване, поддържане и възстановяване на крайречни смесени гори.

През 2012 г. в резултат на изпълнени ангажименти по сключени договори стартираха строителните дейности с провеждането на десет церемонии по първа копка. През месец януари започна строителството на пречиствателната станция на с. Тенево. По-късно

през 2012 г., през месец март бяха проведени церемонии по първи копки на проектите на градовете Вършец и Пирдоп.

През май стартира реконструкцията и модернизацията на ПСОВ в град Провадия. С проекта „Изграждане на канализация и доизграждане на водопровод на с. Първомайци”, община Горна Оряховица се очаква сто процента от населението на с. Първомайци да има канализация и водоснабдяване.

Водният проект на община Козлодуй е част от Дунавската стратегия. В момента още три града по река Дунав /Никопол, Тутракан и Силистра/ изпълняват проекти във ВиК сектора финансирани от Оперативна програма "Околна среда 2007 - 2013 г." на обща стойност 145 млн. лв. През месец август беше направена и първа копка на канализационна мрежа в квартал „Горно Езерово”, Бургас.

През юни стартира изграждането на първия на Балканския полуостров специализиран разсадник-генетична банка в защитена територия. Единадесет редки растителни видове типични за Странджа ще бъдат възстановени и опазени. Това цели проект “Опазване и възстановяване на редки и защитени растителни видове на територията Природен парк Странджа”, който се изпълнява от Дирекцията на парка.

През ноември 2012 започнаха и строителните дейности по изграждането на Регионалната система за управление на отпадъците /РСУО/ на регион Бургас. Партньори в Сдружението за управление на отпадъците - Регион Бургас, по проекта за РСУО, са общините Бургас, Айтос, Камено, Карнобат, Несебър, Поморие, Руен, Средец и Сунгурларе.

На 10 декември 2012 г. беше направена първа копка за изграждане на водния цикъл на град Враца. Интегрираният воден проект на гр. Враца е един от „големите” водни проекти, финансирани по Оперативна програма „Околна среда 2007 - 2013 г.“ на обща стойност 136,3 млн. лв.

През май месец беше открита изградената нова канализационна мрежа в гр. Вълчи дол, а в края на годината бяха официално открити двата последни колектора по проекта „Изграждане на 4 главни канализационни колектора на територията на район „Овча купел“.

На 1 ноември 2012 г. министърът на околната среда и водите Нона Караджова участва в откриването на Регионалната система за управление на отпадъците на регион Ботевград заедно с министър-председателя Бойко Борисов и министъра по управление на средствата от Европейския съюз Томислав Дончев. Системата е първата финансирана по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“ на стойност 14,4 млн. лв. и беше открита осем месеца предсрочно.

На 2 април 2012 г. министърът на околната среда и водите Нона Караджова и министърът на земеделието и храните Мирослав Найденов откриха природозащитния център „Горски дом“ в Природен парк „Врачански Балкан“. Проектът за изграждане на многофункционален център за ключови консервационни дейности е финансиран с 500 000 лв. от Оперативна програма „Околна среда“. Двамата министри откриха и Седмицата на гората 2012, която се провежда под мотото: „Гората за децата“.

На 6 юни 2012 г. беше проведено голямо годишно събитие в подкрепа на развитието на мрежата Натура 2000. В рамките на общоевропейската инициатива за честване на 20-годишнина от приемането на Директивата за хабитатите, Министерството на околната

среда и водите, съвместно с Главна дирекция „Околна среда“ към Европейската комисия, организираха отбелязването на събитието в местността „Бялата река“ на територията на Национален парк „Централен Балкан“. На това място министър Нона Караджова и Генералният директор на Главна дирекция „Околна среда“ към ЕК Карл Фалкенберг откриха екопътека „Бялата река“, реновирана по проект на ОП „Околна среда“. По време на празника министър Караджова съобщи, че вече е одобрен и четвъртият проект на национален парк „Централен Балкан“ – „Централен Балкан парк за всички“. Стойността му е 55 млн. лв. Той става и най-големия проект, финансиран по Оперативната програма. Очаква се неговата реализация да приключи през 2014 г.

УСВОЕНИ СРЕДСТВА

ОП „Околна среда“ разполага с бюджет за комуникации от над 11 млн. евро, като към 31 декември 2012 г. е разплатила 28,70% (3 208 736.49 евро) от бюджета на КП.

ПАРТНЬОРСТВО

Принципът на партньорството, участието на обществеността и прозрачност при вземане на решения са взаимосвързани и основни демократични принципи, от съществено значение за доброто управление и устойчивото развитие. Това са основните ценности на ЕС, и в конкретния случай на неговата кохезионната политика. Те трябва да гарантират ефективното програмиране и изпълнение на оперативните програми, като отчетат нуждите и приоритетите на заинтересованите страни и крайните бенефициенти на местно ниво.

УО и МЗ си сътрудничат активно и оказват непрекъсната подкрепа на общините, които са основните бенефициенти по ОПОС, както по отношение на подготовката, така и по отношение на изпълнението на проектите.

На 16 юни 2012 г. Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.” награди най-добрите анимационни филми с екологична насоченост, включени в международния фестивал „Златен Кукер”. За пръв път през 2012 г. фестивалът беше с фокус върху екологията. Наградите бяха раздадени в три категории - „Опазване на водите”, „Отпадъкът е ресурс” и „Човекът-част от биоразнообразието”. Над 300 заглавия бяха представени на фестивала, а около 130 филма се състезаваха за 11 награди. Специалната награда на името на „Пройко Пройков” бе връчена от Оперативна Програма „Околна Среда 2007 – 2013” за най-добрия филм с еко тематика. Наградените филми на фестивала са с дължина 1 минута. Интересни, поучителни, забавни и различни те нагледно представят основната идея за опазването на околната среда.

В периода 16 - 18 юни 2012 г. пред Националния дворец на културата в София се проведе изложение и конференция „Европа за нас”. Целта на изложението беше да представи на широката публика всички оперативни програми в България и да популяризира постигнатото от тях, чрез успешни проекти и добри практики в процеса на усвояване на Еврофондовете. Инициативата се проведе под патронажа на министъра по управление на средства от Европейския съюз Томислав Дончев. Организатор на събитието беше Българският икономически форум, а съорганизатори бяха Представителството на Европейската комисия в България и Столична община. На щанда на оперативна програма „Околна среда 2007 - 2013” бе представена информация за ОПОС, излъчваха се видео клипове и презентации посветени на напредъка, както и добри практики по програмата. Широката публика разгледа брошури и други информационни материали от бенефициенти за изпълнението на проектите им. Събитието бе съпроводено от интересни и забавни сценични прояви, както и с много изненади за публиката, особено за най-малките. В рамките на събитието се проведе и дискуссионен форум на тема „Научени уроци от настоящия програмен период”. В дискусията взеха участие министър Томислав Дончев, министър Ивайло Московски, заместник-министър Ивелина Василева, представители на УО на оперативните програми и други.

Областните информационни центрове /ОИЦ/ в България са насочени към административни звена и институции от региона, фирми, социално-икономически партньори, НПО и граждани. Екипите на тези центрове отговарят на запитвания по телефон, електронна поща и на място. Посетителите в тях могат да ползват свободен достъп до интернет и специализирана литература. ОИЦ организират редица информационни събития и разяснителни кампании за отделните оперативни програми. Партньорството с тях е от изключително значение за популяризирането на ОПОС.

Представители на УО на ОПОС участват редовно в заседанията на Регионалните Координационни Комитети и Регионалните съвети за развитие на шестте района за планиране в България – Североизточен, Северозападен, Северен централен, Югоизточен, Югозападен, Южен централен район. На заседанията се представя общият напредък, постигнат по оперативната програма и напредъкът по проектите в конкретния район, както и друга важна информация.

Служителите, отговорни за мерките за информация и публичност от оперативните програми в България, взимат активно участие в организираните срещи от Централния информационен офис към Министерския съвет. Срещите са с цел координация на

изпълняваните мерки по комуникационните планове на оперативните програми. Членовете на мрежата участват активно в годишните срещи на Европейските информационни мрежи в България, където представят актуална информация за ОПОС.

ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КОМУНИКАЦИОННИЯ ПЛАН НА ОПОС (2007-2013 г.)

Изпълнение на задължителните изисквания

Задължителни изисквания	Изпълнение
Едно голямо публично събитие, популяризиращо старта на оперативната програма	Изискването е изпълнено на 5 декември 2007 г.
Поне едно голямо публично събитие на година, както е заложено в комуникационния план, което да представя постиженията на оперативната програма, вкл. на големите проекти	Изискването е изпълнено през 2007 г., 2008 г., 2009 г., 2010 г. и 2011 г. През 2012 г. са проведени две големи публични събития-едното през юни, другото през ноември.
Издигане знамето на Европейския съюз на 9 май за една седмица пред помещенията на УО	Изискването е изпълнено през май 2008 г., май 2009 г., май 2010 г., май 2011 г., май 2012 г.
Публикуване, електронно или в друг формат, на списъка с бенефициенти по програмата, наименованията на проектите и стойността на публичното финансиране	Изискването е изпълнено. Информацията се публикува на сайта на ОПОС и на Единния информационен портал за СКФ в Р България.

2. Изпълнение на целите на КП на ОПОС

Общи цели на Комуникационния план за периода 2007-2013 г. са:

- Повишаване на осведомеността сред широката общественост за ОП “Околна среда 2007 – 2013 г.” и за приноса на СКФ на ЕС в България;
- Осигуряване на прозрачност и информация от практическо значение за всички идентифицирани целеви групи в рамките на Комуникационния план.

Специфични цели на Комуникационния план са:

- Повишаване на осведомеността на широката общественост и съдействие за по-голямо разбиране на обхвата, целите и резултатите на ОПОС и Структурните и Кохезионния фондове в България;
- Осигуряване на запознатост на потенциалните бенефициенти за възможностите за получаване на финансиране от ОПОС, с цел да бъдат поощрени при подготовката на проектни предложения;
- Запознаване на бенефициентите с техните отговорности при изпълнението на операции по ОПОС, включително и с техните отговорности свързани с осигуряване на информация и публичност.

Мониторингът на медийното отразяване на Оперативна програма “Околна среда 2007-2013 г.” е важен инструмент за анализ на изпълнението на Комуникационния план на ОПОС. Измерването на интереса на медиите към дейностите по Оперативната програма дава възможност за оценка на ефекта от нейното популяризиране. То е изключително

важно, защото по този начин бенифициентите, кандидатите за бенефициенти и цялата общественост могат да се запознаят с възможностите, които тя предлага.

Присъствието в медиите на Оперативна програма “Околна среда 2007-2013 г.” през 2012 г. е значително. Отразяването, позиционирането на ОПОС в медийното, а от там и в публичното пространство е сред първите три най-активни програми.

Изпълнение на индикаторите по КП на ОПОС

Показатели		2007г.	2008г.	2009г.	2010г.	2011г.	2012г.	2013г.	2014г.	2015г.	Общо
Показател 1 Брой видеоклипове за целите на ОПОС	Реализация	0	0	0	1	3	0				
	Цел	0	0	0	0	3		1		2	
	Базова стойност	0	0	0	0	1	4	4			
Показател 2 Брой аудиоклипове	Реализация	0	0	0	0	3	0				
	Цел	0	0	0	0	3		1		2	
	Базова стойност	0	0	0	0	0	3	3			
Показател 3 Брой репортажи/предавания	Реализация	0	2	3	21	70	187				
	Цел	0	2	3	5	120		20		25	
	Базова стойност	0	0	2	5	26	96	283			
Показател 4 Брой подготвени прессъобщения	Реализация	35	250	523	950	1068	2355				
	Цел	30	250	500	500	700		1400		1 500	
	Базова стойност	0	35	285	808	1758	2826	5181			
Показател 5 Брой подготвени интервюта	Реализация	0	5	2	27	23	41				
	Цел	0	5	5	5	50		150		200	
	Базова стойност	0	0	5	7	34	57	91			
Показател 6 Брой разпространени печатни материали	Реализация	0	0	0	2000	0	2000				

Показатели		2007г.	2008г.	2009г.	2010г.	2011г.	2012г.	2013г.	2014г.	2015г.	Общо
	Цел	0	0	0	2000	2000		2500		3 000	
	Базова стойност	0	0	0	0	2000	2000	4000			
Показател 7 Брой създадени секции на интернет страницата на ОПОС	Реализация	0	13	0	13	14	3				
	Цел	0	10	0	0	0		15		15	
	Базова стойност	0	0	13	13	13	15	18			
Показател 8 Брой създадени страници на интернет страницата на ОПОС	Реализация	0	441	71	93	108	410				
	Цел	0	400	60	30	100		500		500	
	Базова стойност	0	0	441	512	605	713	1123			
Показател 9 Брой проведени информационни събития	Реализация	0	3	2	20	22	49				
	Цел	0	3	3	13	10		25		30	
	Базова стойност	0	0	3	5	25	47	96			
Показател 10 Брой изпратени покани за информационни събития	Реализация	0	364	143	862	870	1850				
	Цел	0	300	500	800	850		2200		3 000	
	Базова стойност	0	0	364	507	1369	2239	4089			

4. Напредък във връзка с усвояването на бюджета на КП на ОПОС

Данните за реализирания напредък във връзка с усвояването на бюджета на КП на ОПОС са представени в следната таблица.

Изпълнение на КП на ОПОС (в евро)

Показател	Сума/процент	С/о общ бюджет на КП
Общ бюджет по КП на ОП	11 177 541,00 евро	
Разплатени средства за 2007 г.	0,00 евро	0%

Показател	Сума/процент	С/о общ бюджет на КП
Разплатени средства за 2008 г.	153 475,13 евро	1,37%
Разплатени средства за 2009 г.	17 710,16 евро	0,16%
Разплатени средства за 2010 г.	433 584,46 евро	3,88 %
Разплатени средства за 2011 г.	992 896,40 евро	8,88%
Разплатени средства за 2012 г.	1 611 070.34 евро	14,41%
Общо разплатени средства за 2007 – 2011 г.	3 208 736.49 евро	28,70%

ОП „Околна среда” разполага с бюджет за комуникации от над 11 млн. евро, като към 31 декември 2012 г. е разплатила 28,70% от бюджета на КП.

5. Изводи и препоръки

Изводи

- Изпълнени са всички задължителни изисквания, съгласно Регламент 1828/2006;
- Постигната висока степен на изпълнение на общите и специфични цели на КП на ОПОС;
- Подобрена е информираността за СКФ като цяло;
- Нараства информираността на целевите групи – населението, потенциалните бенефициенти и бенефициентите за ОПОС. ОПОС се представя най-добре по отношение на познаваемостта сред всички оперативни програми;
- Успешно е сътрудничеството на УО на ОПОС с бенефициентите. Оценките за обученията и работата с администрацията са високи;
- Реализиран е напредък по всички индикатори.
- Общият дял на разплатените средства спрямо бюджета на КП е 28,70%;

Препоръки

Необходимо е да се работи в посока улесняване и опростяване на процедурите, което би повишило ефективността на взаимодействието между бенефициентите и администрацията.

Използвани съкращения

БД	Басейнова дирекция
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ВАС	Върховен административен съд
ГДПБЗН	Главна дирекция «Пожарна безопасност и защита на населението»
ДБФП	Договор за безвъзмездна финансова помощ
ДДС	Данък добавена стойност
ДНСК	Дирекция за национален строителен контрол
ЕИБ	Европейска инвестиционна банка
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЗИП	Звено за изпълнение на проекта
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИА ОСЕС	Изпълнителна агенция «Одит на средствата от Европейския съюз»
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИГРП	Индикативна годишна работна програма
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение
КЗК	Комисия за защита на конкуренцията
КИКП	Комитет за избор и координация на проекти
КН	Комитет за наблюдение
КП	Комуникационен план
КПОС	(Дирекция) «Кохезионна политика за околна среда»
МБТ	Механично-биологично третиране
МВР	Министерство на вътрешните работи
МЗ	Междинно звено
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МС	Министерски съвет
НПР	Национална програма за реформи
НСЗП	(Дирекция) «Национална служба за защита на природата»
НСИ	Национален статистически институт
НСОРБ	Национално сдружение на общините в Република България
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОИЦ	Областен информационен център
ОПОС	Оперативна програма «Околна среда 2007 – 2013 г.»
ОПРР	Оперативна програма «Регионално развитие»
ОПТ	Оперативна програма «Транспорт»
ПИП	Прединвестиционно проучаване

ПМС	Постановление на министерския съвет
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПСПВ	Пречиствателна станция за питейни води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУП	Подробен устройствен план
ПЧП	Публично-частни партньорства
РСУО	Регионална система за управление на отпадъците
СЗР	Северозападен район за планиране
СИР	Североизточен район за планиране
СКФ	Структурни и Кохезионен фонд
СМР	Строително-монтажни работи
СЦР	Северен централен район за планиране
УЕПП	(Сътрудник по) управление на европейски програми и проекти
УО	Управляващ орган
ФЕСОС	(Дирекция) «Фондове на Европейския съюз за околна среда»
ЮЗР	Югозападен район за планиране
ЮИР	Югоизточен район за планиране
ЮЦР	Южен централен район за планиране